

Bruxelles, 29. travnja 2022.
(OR. en)

8560/22

Međuinstitucijski predmet:
2022/0134(COD)

JAI 549
MIGR 128
ASIM 32
SOC 235
EMPL 143
EDUC 137
IA 49
CODEC 567

PRIJEDLOG

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	28. travnja 2022.
Za:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2022) 650 final
Predmet:	Prijedlog DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o statusu državljana trećih zemalja s dugotrajnim boravkom (preinaka)

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2022) 650 final.

Priloženo: COM(2022) 650 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 27.4.2022.
COM(2022) 650 final

2022/0134 (COD)

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o statusu državljana trećih zemalja s dugotrajnim boravkom (preinaka)

{SEC(2022) 200 final} - {SWD(2022) 650 final} - {SWD(2022) 651 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Ovaj je prijedlog dio paketa mjera predloženih kao nastavak Komunikacije Komisije o novom paktu o migracijama i azilu¹ od 23. rujna 2020., u kojoj je naglašena potreba za uklanjanjem glavnih nedostataka politike EU-a o zakonitim migracijama, čime će se pridonijeti općem cilju da se privuku osobe s kvalifikacijama i talenti koji su potrebni EU-u. Kao jedna od mjera iz paketa o vještinama i talentima, u paktu je najavljena preinaka Direktive 2003/109/EZ o osobama s dugotrajnim boravkom u cilju stvaranja istinskog statusa osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u, posebno jačanjem prava osoba s dugotrajnim boravkom na kretanje i rad u drugim državama članicama. Paket uključuje i preinaku Direktive 2011/98/EU o jedinstvenoj dozvoli² i prateću Komunikaciju kojom se utvrđuje novi pristup radi ostvarenja ambiciozne i održive politike EU-a o zakonitim migracijama, privlačenja talenata na naša tržišta rada i stvaranja sigurnih kanala za dolazak u Europu³.

Velika većina migranata u Europu stiže zakonito i ondje zakonito boravi. Ukupni broj državljana trećih zemalja koji zakonito borave u EU-u iznosi 23 milijuna, što čini 5,1 % stanovništva EU-a⁴. Njih više od 10 milijuna⁵ ima dozvolu za dugotrajni ili stalni boravak. To je ciljna skupina koja bi trebala biti obuhvaćena Direktivom 2003/109/EZ o statusu državljana trećih zemalja s dugotrajnim boravkom⁶ (dalje u tekstu „Direktiva”).

Direktivom se utvrđuju uvjeti pod kojima državljani trećih zemalja koji zakonito i neprekinuto borave u državi članici najmanje pet godina mogu steći „status osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u”. Taj status nudi nekoliko pogodnosti: trajan je, osigurava prava na jednaki tretman u mnogim područjima (uključujući potpuni pristup zapošljavanju i samozapošljavanju) kao i pojačanu zaštitu od protjerivanja. Iako se te pogodnosti mogu dodijeliti i u okviru statusa stalnog boravka uređenog nacionalnim pravom (Direktivom su dopušteni ti usporedni nacionalni programi), status osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u dodatno omogućuje kretanje i boravak u drugim državama članicama na temelju triju sveobuhvatnih osnova: obavljanje gospodarske djelatnosti u svojstvu zaposlene ili samozaposlene osobe; studij i strukovno osposobljavanje; druge svrhe. Međutim, to pravo na mobilnost unutar EU-a nije automatsko pravo, već podliježe nizu uvjeta.

U evaluaciji Direktive u okviru provjere primjerenosti zakonodavstva o zakonitim migracijama⁷, koja je dovršena 2019., i u izvješćima o njezinoj provedbi⁸ utvrđeni su brojni nedostaci u pogledu postizanja ciljeva, kao i praktična pitanja koja proizlaze iz primjene Direktive u državama članicama.

¹ [COM\(2020\) 609 final](#)

² COM(2022) 655.

³ COM(2022) 657.

⁴ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Migration_and_migrant_population_statistics#Migrant_population:_23_million_n-on-EU_citizens_living_in_the_EU_on_1_January_2020

⁵ http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=migr_reslong&lang=en

⁶ Direktiva Vijeća 2003/109/EZ od 25. studenoga 2003. o statusu državljana trećih zemalja s dugotrajnim boravkom (SL L 16, 23.1.2004., str. 44.).

⁷ https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/legal-migration/fitness-check_en#:~:text=

⁸ [COM\(2011\) 585](#), Prvo izvješće o provedbi i [COM\(2019\) 161](#), Drugo izvješće o provedbi.

Ovim se prijedlogom želi uspostaviti djelotvorniji, usklađeniji i pravedniji sustav za stjecanje statusa osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u. Taj bi sustav trebao biti ključni alat za promicanje integracije državljana trećih zemalja koji su se zakonito i dugoročno nastanili u EU-u.

Cilj je prijedloga olakšati stjecanje statusa osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u, a posebno: dopuštanjem državljanima trećih zemalja zbrajanje razdoblja boravka u različitim državama članicama kako bi ispunili zahtjev u pogledu trajanja boravka i pojašnjavanjem da bi se sva razdoblja zakonitog boravka trebala u potpunosti računati, uključujući razdoblja boravka u svojstvu studenta, korisnika privremene zaštite ili razdoblja boravka koja su se prvotno temeljila na privremenim razlozima. Razdoblja zakonitog boravka na temelju vize za kratkotrajni boravak ne smatraju se razdobljima boravka i ne bi se trebala računati.

Prijedlogom se također nastoje ojačati prava osoba s dugotrajnim boravkom i članova njihovih obitelji. To uključuje pravo na kretanje i rad u drugim državama članicama, koje bi trebalo biti usklađeno s pravom građana EU-a. Dopuštanje državljanima trećih zemalja koji već imaju dugotrajni boravak u EU-u u jednoj državi članici da promijene posao i presele u drugu državu članicu radi posla može pridonijeti poboljšanju učinkovitosti tržišta rada diljem EU-a, rješavanju problema nedostatka vještina i uklanjanju regionalnih neravnoteža. Na taj se način može povećati i ukupna privlačnost EU-a za talente iz inozemstva.

Prijedlogom se dodatno uspostavlja mehanizam kojim se osigurava jednakost dozvole za dugotrajni boravak u EU-u i nacionalnih dozvola stalnog boravka u pogledu postupaka, prava na jednaki tretman i pristupa informacijama kako bi državljani trećih zemalja imali stvaran izbor između tih dviju dozvola. Njime se olakšavaju i kružne migracije jer se osobama s dugotrajnim boravkom olakšava povratak u zemlju podrijetla bez gubitka prava, od čega korist imaju i zemlje podrijetla i zemlje boravka.

U Rezoluciji od 21. svibnja 2021. o novim načinima zakonite migracije radne snage⁹ Europski parlament pozdravio je Komisijin plan za reviziju Direktive, navodeći da se time „pruža mogućnost jačanja mobilnosti i pojednostavnjenja i usklađivanja postupaka”. U Rezoluciji od 25. studenoga 2021. s preporukama Komisiji o politici i pravu zakonitih migracija¹⁰ Europski parlament zatražio je od Komisije da izmijeni Direktivu kako bi se osobama s dugotrajnim boravkom u EU-u dalo učinkovito pravo na mobilnost unutar EU-a i smanjio broj godina boravka potrebnih za stjecanje statusa osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u s pet godina na tri.

Od stupanja na snagu Direktive 2003. Komisija je zaprimila znatan broj pritužbi (posebno od podnositelja zahtjeva za status osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u ili nositelja tog statusa); nakon nekih su uslijedili postupci zbog povrede, a mnoga su pitanja bila predmet presuda Suda Europske unije (dalje u tekstu „Sud EU-a”). Cilj je ove preinake i uklanjanje glavnih nedostataka koji su proizašli iz postupaka zbog povrede te kodificiranje sudske prakse Suda EU-a.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Ovaj je prijedlog u skladu s novim paktom o migracijama i azilu¹¹, koji je Komisija donijela 23. rujna 2020. i u kojem se naglašava potreba za uklanjanjem glavnih nedostataka politike

⁹ Rezolucija Europskog parlamenta od 20. svibnja 2021. o novim mogućnostima zakonite migracije radnika ([2020/2010\(INI\)](#))

¹⁰ Rezolucija Europskog parlamenta od 25. studenoga 2021. s preporukama Komisiji o politici i pravu zakonitih migracija ([2020/2255\(INL\)](#)).

¹¹ [COM\(2020\) 609 final](#)

EU-a o zakonitim migracijama, što će pridonijeti općem cilju da se privuku osobe s kvalifikacijama i talenti koji su potrebni EU-u.

Ovim se prijedlogom dopunjuju drugi instrumenti EU-a doneseni u području zakonitih migracija i azila, a posebno direktive kojima se uređuju boravišni statusi koji mogu dovesti do dugotrajnog boravka: Direktiva o plavoj karti EU-a 2009/50/EZ za visokokvalificirane radnike¹², Direktiva 2011/98/EU o jedinstvenoj dozvoli¹³, Direktiva (EU) 2016/801 o studentima i istraživačima¹⁴, Direktiva 2003/86/EZ o spajanju obitelji¹⁵ (dalje u tekstu „direktive o zakonitim migracijama”), Direktiva 2008/115/EZ o vraćanju¹⁶ i Direktiva 2011/95/EU o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite¹⁷.

Ovaj je prijedlog u skladu s Akcijskim planom za integraciju i uključivanje za razdoblje 2021.–2027.¹⁸ kojim se osigurava zajednički okvir politike za pomoć državama članicama pri daljnjem razvoju i jačanju nacionalnih integracijskih politika za državljane trećih zemalja, uključujući osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u.

• **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Ovaj je prijedlog u skladu s ciljevima Komunikacije Komisije od 27. svibnja 2020. pod naslovom „Europa na djelu: oporavak i priprema za sljedeću generaciju”¹⁹, u kojoj se utvrđuje put Unije prema zelenijem, digitalnom i otpornijem gospodarstvu i društvu, a za takav su razvoj iznimno važni poboljšanje i prilagodba vještina, znanja i kompetencija. Mjere za poboljšanje integracije i mobilnosti unutar EU-a državljana trećih zemalja s dugotrajnim boravkom treba promatrati u tom širem kontekstu.

Prijedlog je u skladu i s Programom vještina za Europu²⁰, u kojem se poziva na strateški pristup zakonitim migracijama, usmjeren na privlačenje i zadržavanje talenata, a posebno se ističe potreba za boljim usklađivanjem postojećih i traženih vještina, jasnim postupcima i priznavanjem kompetencija državljana trećih zemalja na tržištu rada EU-a.

¹² Direktiva Vijeća 2009/50/EZ od 25. svibnja 2009. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja radi visokokvalificiranog zapošljavanja (SL L 155, 18.6.2009., str. 17.), revidirana Direktivom (EU) 2021/1883 od 20. listopada 2021. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 2009/50/EZ (SL L 382, 28.10.2021., str. 1.–38.).

¹³ Direktiva 2011/98/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o jedinstvenom postupku obrade zahtjeva za izdavanje jedinstvene dozvole za boravak i rad državljanima trećih zemalja na državnom području države članice te o zajedničkom skupu prava za radnike iz trećih zemalja koji zakonito borave u državi članici (SL L 343, 23.12.2011., str. 1.–9.). Preinaka Direktive o jedinstvenoj dozvoli dio je paketa o vještinama i talentima.

¹⁴ Direktiva (EU) 2016/801 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o uvjetima ulaska i boravka državljana trećih zemalja u svrhu istraživanja, studija, osposobljavanja, volonterstva, razmjena učenika ili obrazovnih projekata, i obavljanja poslova au pair (SL L 132, 21.5.2016., str. 21.).

¹⁵ Direktiva Vijeća 2003/86/EZ od 22. rujna 2003. o pravu na spajanje obitelji (SL L 251, 3.10.2003., str. 12.).

¹⁶ Direktiva 2008/115/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o zajedničkim standardima i postupcima država članica za vraćanje državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom (SL L 348, 24.12.2008., str. 98.).

¹⁷ Direktiva 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te sadržaj odobrene zaštite (SL L 337, 20.12.2011., str. 9.).

¹⁸ COM(2020) 758 final.

¹⁹ COM(2020) 456 final.

²⁰ COM(2020) 274 final.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Pravna je osnova prijedloga članak 79. stavak 2. UFEU-a, kojim se Europski parlament i Vijeće ovlašćuju da djeluju u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom i donose mjere u sljedećim područjima: (a) uvjeti za ulazak i boravak te standardi država članica koji se odnose na izdavanje viza za dugotrajni boravak i boravišnih dozvola; i (b) utvrđivanje prava državljana trećih zemalja koji zakonito borave u državi članici, uključujući i uvjete kojima se uređuje sloboda kretanja i boravka u drugim državama članicama.

• Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)

Načelo supsidijarnosti primjenjuje se jer je riječ o području podijeljene nadležnosti²¹. Potreba za zajedničkim okvirom EU-a za zakonite migracije povezana je s ukidanjem kontrola na unutarnjim granicama unutar EU-a i stvaranjem schengenskog područja. U tom kontekstu, migracijske politike i odluke jedne države članice utječu na druge države članice te se stoga smatra da je potrebno imati skup zajedničkih pravila EU-a u vezi s uvjetima i postupcima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u državama članicama te definirati prava tih osoba nakon prihvata²².

Provjera primjerenosti pokazala je da su direktive o zakonitim migracijama, uključujući Direktivu o osobama s dugotrajnim boravkom, imale niz pozitivnih učinaka koje države članice ne bi ostvarile same, kao što su određeni stupanj usklađenosti uvjeta, postupaka i prava, čime se doprinosi stvaranju jednakih uvjeta u svim državama članicama; pojednostavnjenje administrativnih postupaka; poboljšana pravna sigurnost i predvidljivost za državljane trećih zemalja, poslodavce i uprave; poboljšano priznavanje prava državljana trećih zemalja (to jest prava da uživaju jednaki tretman kao državljani država članica u nizu važnih područja, kao što su radni uvjeti, pristup obrazovanju i naknadama socijalne sigurnosti te postupovna prava); poboljšana mobilnost unutar EU-a.

Cilj je preinake Direktive o osobama s dugotrajnim boravkom daljnje usklađivanje i pojednostavnjenje. Konkretno, poboljšana prava koristila bi državljanima trećih zemalja, a olakšan pristup statusu osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u omogućio bi siguran i stabilan boravišni status državljanima trećih zemalja koji u suprotnom ne bi ispunili uvjete za stjecanje statusa državljanstva. Nadalje, učinkovita pravila o mobilnosti unutar EU-a mogu se utvrditi samo na razini EU-a jer nijedna nacionalna migracijska politika ne olakšava podnošenje zahtjeva državljanima trećih zemalja koji borave u drugoj državi članici. Nadalje, pravo država članica da odrede koliko će prihvatiti državljane trećih zemalja koji na njihovo državno područje dolaze iz trećih zemalja radi traženja posla odnosi se samo na državljane trećih zemalja koji dolaze izvan EU-a i ne primjenjuje se na njihovu mobilnost unutar EU-a. Stoga pravila EU-a imaju važan utjecaj na učinkovitu mobilnost državljana trećih zemalja među državama članicama.

• Proporcionalnost

Izmjene Direktive o osobama s dugotrajnim boravkom iz ovog prijedloga ograničene su i usmjerene na djelotvorno uklanjanje glavnih nedostataka utvrđenih u provedbi i evaluaciji Direktive. Prema procjeni učinka, predložene izmjene ograničene su na one aspekte koje

²¹ Međutim, nijedna mjera predložena u području zakonitih migracija „ne utječe na pravo država članica da odrede opseg prihvata državljana trećih zemalja koji na njihovo državno područje dolaze iz trećih zemalja radi potrage za poslom, neovisno o tomu radi li se o zaposlenim ili samozaposlenim osobama” (članak 79. stavak 5. UFEU-a).

²² Vidjeti provjeru primjerenosti, str. 3.

države članice same ne mogu postići na zadovoljavajući način, a administrativno opterećenje dionika ne bi bilo nerazmjerno u odnosu na ciljeve koje treba ostvariti, među ostalim i stoga što bi se tim mjerama samo ažurirali ili dopunili već postojeći postupci. Konkretno, prilagodbe administrativnih postupaka koje države članice trebaju provesti smatraju se razmjernima s obzirom na očekivana poboljšanja situacije državljana trećih zemalja, veće mogućnosti za poslodavce i pojednostavnjenja za nacionalne uprave.

S obzirom na navedeno, prijedlog ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje navedenih ciljeva.

- **Odabir instrumenta**

Cilj je ovog prijedloga ostvariti ciljne izmjene Direktive kojima se nastoje ukloniti nedosljednosti i nedostaci utvrđeni u provedbi i evaluaciji Direktive. Budući da se ovim prijedlogom želi preinačiti Direktiva o osobama s dugotrajnim boravkom, za to je najprikladnija ista vrsta pravnog instrumenta.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- ***Ex post* evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

U prvom izvješću o provedbi iz 2011. ocijenjena je usklađenost nacionalnih propisa s odredbama Direktive; pritom je utvrđeno da državljani trećih zemalja općenito nisu informirani o statusu osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u i pravima koja iz njega proizlaze, a utvrđeni su i mnogi nedostaci u prenošenju Direktive. U drugom izvješću o provedbi iz 2019. istaknuto je da se stanje poboljšalo, ali da neka neriješena pitanja i dalje ugrožavaju potpuno ostvarenje glavnih ciljeva Direktive.

U provjeri primjerenosti zakonodavstva u području zakonitih migracija iz 2019. provedena je dubinska evaluacija cjelokupnog okvira EU-a za zakonite migracije kako bi se procijenilo je li i dalje svrsishodan. Kad je riječ o Direktivi o osobama s dugotrajnim boravkom, provjerom primjerenosti utvrđeno je da postoji niz neusklađenosti s drugim direktivama EU-a o zakonitim migracijama koje su kasnije donesene, posebno u pogledu prava koja se dodjeljuju osobama s dugotrajnim boravkom i članovima njihovih obitelji, među ostalim u pogledu mobilnosti unutar EU-a. Utvrđen je i nedostatak koordinacije i usklađenosti između statusa osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u i paralelnih nacionalnih programa za dodjelu prava boravka te češća upotreba nacionalnih programa u usporedbi sa sustavom EU-a.

Na temelju izvješća o provedbi i provjere primjerenosti problemi utvrđeni u prijedlogu grupirani su u šest glavnih područja: i. status osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u nedovoljno se upotrebljava; ii. vrlo je teško ispuniti uvjete za stjecanje statusa osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u; iii. osobe s dugotrajnim boravkom suočavaju se s brojnim preprekama u ostvarivanju prava na mobilnost unutar EU-a; iv. prava osoba s dugotrajnim boravkom i članova njihovih obitelji nisu dovoljno jasna i dosljedna; v. mogućnosti kružne migracije za osobe s dugotrajnim boravkom ograničene su; vi. postoji rizik od zlouporabe stjecanja statusa osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u na temelju programa za dodjelu prava boravka ulagačima u skladu s kojima za izdavanje boravišnih dozvola nije nužna stalna fizička prisutnost u državi članici ili je prisutnost ulagača u državi članici nužna samo tijekom ograničenog razdoblja.

- **Savjetovanja s dionicima**

U kontekstu provjere primjerenosti zakonodavstva u području zakonitih migracija²³ provedeno je opsežno savjetovanje, uključujući javno savjetovanje. Od 23. rujna do 30. prosinca 2020. provedeno je dodatno internetsko javno savjetovanje o budućnosti zakonitih migracija na Komisijinu portalu „Iznesite svoje mišljenje”²⁴. Ciljana savjetovanja, u kojima su postavljena pitanja tehničke prirode o reviziji Direktive, održana su u prvoj polovini 2021. Komisija je neka od tih savjetovanja provela neovisno, a neka su provedena u okviru studije naručene od vanjskog izvođača. U okviru procjene učinka neki su *ad hoc* upiti upućeni i članovima Europske migracijske mreže.

U navedenim javnim savjetovanjima sudjelovali su građani EU-a, državljani trećih zemalja (koji borave unutar ili izvan EU-a), poslovna udruženja i organizacije, nevladine organizacije, akademske/istraživačke institucije, sindikati, ministarstva i javna tijela. U ciljanim savjetovanjima sudjelovala su nadležna tijela u državama članicama, poslovna udruženja i organizacije, nevladine organizacije, akademska zajednica, pravni stručnjaci, skupine za strateško promišljanje i javna tijela.

Postupak savjetovanja općenito je pokazao da na migrante koji već borave u EU-u ili se namjeravaju preseliti u EU negativno utječu manjkavosti postojeće Direktive, koje dovode do administrativnog opterećenja, dugotrajnog čekanja, nesigurnosti i nejasnoća u pogledu primjenjivih pravila i ishoda. To može odvratiti migrante od podnošenja zahtjeva za status osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u. Ograničavanje prava povezanih sa statusom osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u, posebno u pogledu spajanja obitelji i mobilnosti unutar EU-a, može smanjiti privlačnost EU-a za državljane trećih zemalja i otežati njihovu integraciju u društva domaćine. Također neizravno utječe na zemlje podrijetla jer nedovoljna integracija njihovih državljana u zemljama domaćinima može dovesti do smanjenja iznosa novčanih transfera.

Svi glavni problemi utvrđeni u savjetovanjima uzeti su u obzir u prijedlogu te ih se nastojalo riješiti.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Procjena učinka revizije Direktive potkrijepljena je studijom vanjskog izvođača²⁵. Nadalje, provedeno je savjetovanje o reviziji Direktive s nekoliko stručnih skupina: stručnom skupinom za stajališta migranata u području migracija, azila i integracije 2. ožujka 2021., Europskom mrežom javnih službi za zapošljavanje 10. ožujka 2021., neformalnom stručnom skupinom Komisije za ekonomske migracije 14. travnja 2021. i mrežom stručnjaka EU-a za zakonite migracije 29. travnja 2021. Europskoj migracijskoj mreži upućen je *ad hoc* upit²⁶.

- **Procjena učinka**

U procjeni učinka provedenoj za pripremu prijedloga ocijenjene su četiri opcije politike, u nastavku poredane s obzirom na razinu ambicioznosti:

²³ https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files/2019-03/201903_legal-migration-check-annex-3aai-icf_201806.pdf

²⁴ https://ec.europa.eu/home-affairs/content/public-consultation-future-eu-legal-migration_en

²⁵ ICF (2021.) *Study in support of the Impact assessments on the revision of Directive 2003/109/EC and Directive 2011/98/EU* (Studija za potporu procjenama učinka revizije Direktive 2003/109/EZ i Direktive 2011/98/EU).

²⁶ EMN (2021.) *Ad Hoc Query 2021.36 to support an impact assessment study on the revision of the Single Permit Directive* (*Ad hoc* upit 2021.36 za potporu studiji procjene učinka revizije Direktive o jedinstvenoj dozvoli).

1. opcija: mjere za poboljšanje učinkovitosti Direktive. Ta opcija politike uključivala je nezakonodavne mjere usmjerene na poboljšanje provedbe Direktive i promicanje statusa osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u, bez ikakve zakonodavne promjene.

2. opcija: ciljana revizija Direktive. Ta opcija politike uključivala je niz ciljanih izmjena Direktive radi izgradnje učinkovitijeg, usklađenijeg i pravednijeg sustava za stjecanje statusa osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u, posebno osiguravanjem ravnopravnih uvjeta s usporednim nacionalnim statusima; te radi poboljšanja prava osoba s dugotrajnim boravkom i članova njihovih obitelji, uključujući poboljšano pravo na mobilnost unutar EU-a.

3. opcija: šira zakonodavna revizija Direktive. Ta opcija politike uključivala je ciljane izmjene iz 2. opcije, a uz njih i olakšavanje uvjeta za stjecanje statusa osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u. Konkretno, državama članicama bi se omogućilo da skrate potrebno razdoblje boravka za podnošenje zahtjeva za status osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u s pet godina na tri (pritom građani Unije i članovi njihovih obitelji, koji imaju pravo na slobodno kretanje u skladu s pravom EU-a, ne bi bili stavljeni u nepovoljniji položaj od državljana trećih zemalja) te zbrajaju razdoblja boravka u različitim državama članicama. Osim toga, pojasnili bi se uvjeti povezani s izvorima sredstava i integracijom.

4. opcija: sveobuhvatna zakonodavna revizija Direktive kojom se stvara jedinstveni status stalnog boravka u EU-u. Ta opcija uključuje potpuno usklađen status stalnog boravka u EU-u uz ukidanje paralelnih nacionalnih programa, skraćeno razdoblje boravka potrebno za stjecanje statusa (koje bi primjenjivale sve države članice) i automatsko pravo na kretanje i boravak u drugoj državi članici, uz uvjete slične onima koji se primjenjuju na građane EU-a koji ostvaruju svoja prava na slobodno kretanje.

Na temelju procjene socijalnih i gospodarskih učinaka, djelotvornosti i učinkovitosti, **najpoželjnija je opcija politike 3. opcija – šira zakonodavna revizija Direktive.** Najpoželjnija opcija sadržava širok skup mjera politike kojima bi se uklonila većina nedostataka utvrđenih u Direktivi.

Očekuje se da će se najpoželjnijom opcijom ostvariti pozitivni socijalni i gospodarski učinci. Gospodarski učinci temelje se na očekivanju da bi veći broj državljana trećih zemalja dobio pristup statusu osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u i pripadajuća prava te da bi se veći udio državljana trećih zemalja odlučio preseliti u drugu državu članicu. To bi pak dovelo do većih ukupnih poreznih prihoda, veće produktivnosti i potrošnje te bržeg gospodarskog rasta. Usto, zbog većih plaća očekuje se i da će osobe s dugotrajnim boravkom veći udio svojeg dohotka slati kao novčani transfer u zemlje podrijetla.

Nadalje, najpoželjnija opcija politike bila bi u potpunosti u skladu s ciljevima politike Komisije utvrđenima u novom paktu o migracijama i azilu. Time bi se postigla i dodatna usklađenost sa sudskom praksom Suda Europske unije.

Smatra se i da se najpoželjnijom opcijom postiže najbolja ravnoteža između različitih očekivanja dionika te je ona stoga politički najizvedivija. U procjeni učinka istaknuto je razilaženje stajališta o dodanoj vrijednosti smanjenja razdoblja boravka potrebnog za stjecanje statusa osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u s pet godina na tri. Budući da u ovoj fazi nije moguće pouzdano utvrditi koliko bi takvo smanjenje doprinijelo procesu integracije državljana trećih zemalja koji se namjeravaju dugoročno nastaniti u EU-u, ovim se prijedlogom ne mijenja potrebno razdoblje boravka, koje ostaje pet godina.

Jasno je da se državljani trećih zemalja i dalje suočavaju s različitim izazovima u procesu integracije u različitim državama članicama, ovisno o tome kako su u njih stigli, o

kvalifikacijama, znanju jezika i podrijetlu, ali i o razini mjera potpore koje su uvele države članice²⁷. Zbog toga trenutačno ne postoje jednaki uvjeti u svim državama članicama EU-a u pogledu integracije državljana trećih zemalja za koje bi bio potreban usklađen pristup skraćivanju razdoblja boravka potrebnog za stjecanje statusa osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u. Iako je u procjeni učinka razmatrano da se državama članicama omogući neobvezno skraćivanje razdoblja boravka na tri godine, Komisija je odbacila tu mogućnost kako bi se izbjegla fragmentacija u provedbi Direktive koju bi ta opcija mogla prouzročiti.

Na temelju okvira uspostavljenog na razini EU-a Akcijskim planom za integraciju i uključivanje za razdoblje 2021.–2027. EU i države članice provode brojne mjere kako bi olakšali i ubrzali integraciju i uključivanje državljana trećih zemalja, a Komisija prati ostvareni napredak²⁸. Na temelju tog praćenja i temeljite procjene utjecaja prava povezanih s boravišnim dozvolama na integraciju državljana trećih zemalja u svim državama članicama, Komisija će preispitati pitanje razdoblja boravka potrebnog za stjecanje statusa osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u i osigurati dodatne informacije za razmatranje mogućeg skraćivanja petogodišnjeg praga. Ta će procjena biti sastavni dio prvog izvješća o primjeni preinačene Direktive, koje će se donijeti u roku od dvije godine nakon završetka razdoblja za prenošenje.

Iako se u pravilu zadržava potrebno razdoblje boravka od pet godina, prijedlogom se uvode dvije važne promjene kojima bi se osigurala europska dodana vrijednost jer bi se uvelike olakšalo stjecanje statusa osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u u situacijama mobilnosti među državama članicama. Prvo, Komisija predlaže da se omogući zbrajanje razdoblja boravka u različitim državama članicama kako bi se dosegnuo prag od pet godina. Drugo, predlaže da osobe koje su već stekle status osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u u jednoj državi članici trebaju samo tri godine za stjecanje tog statusa u drugoj državi članici.

Mišljenje Odbora za nadzor regulative

Procjena učinka podnesena je Odboru za nadzor regulative 22. rujna 2021., a sastanak je održan 20. listopada 2021. Odbor je 25. listopada 2021. donio pozitivno mišljenje sa zadržkama. Odbor je istaknuo niz elemenata procjene učinka koje je potrebno razmotriti. Konkretno, Odbor je zatražio dodatno pojašnjenje područja primjene te inicijative i načina na koji je ona povezana s revizijom Direktive o jedinstvenoj dozvoli. Nadalje, Odbor je zatražio da se bolje istaknu temeljne razlike u odabiru politika između opcija i da se bolje analizira postoje li alternativni pristupi predloženim mjerama. Odbor je zatražio i pojašnjenja o tome kako će mjere koje su neobvezne za države članice utjecati na djelotvornost Direktive. Naposljetku, Odbor je zatražio dodatne analize i dokaze o mogućim učincima ukidanja ispitivanja tržišta rada u slučaju preseljenja u drugu državu članicu.

Te i druge detaljne primjedbe Odbora uzete su u obzir u konačnoj verziji procjene učinka, u kojoj se jasnije definiraju problem i ciljevi inicijative te način na koji bi se u različitim opcijama politike radilo na rješavanju problema i ostvarivanju ciljeva. Primjedbe Odbora uzete su u obzir i u predloženoj direktivi.

• **Primjerenost i pojednostavnjenje propisa**

²⁷ Vidjeti Akcijski plan Europske komisije za integraciju i uključivanje za razdoblje 2021.–2027.

²⁸ Preispitivanje akcijskog plana Komisije u sredini provedbenog razdoblja planira se za kraj 2024.

Inicijativa je uključena u Prilog II. Programu rada Komisije za 2021.²⁹ te je stoga dio Programa za primjerenost i učinkovitost propisa (REFIT).

<i>Uštede troškova u skladu s programom REFIT – najpoželjnija opcija</i>		
<i>Opis</i>	<i>Iznos (prosječna godišnja ušteda)</i>	<i>Napomene</i>
uštede troškova zbog pojednostavnjenja postupaka iz Direktive o osobama s dugotrajnim boravkom koji su trenutačno na snazi	24 500 EUR	nacionalna tijela država članica
uštede troškova zbog nižih naknada za stjecanje statusa osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u, kraćih postupaka i pružanja kvalitetnijih informacija o tom statusu, i posljedično smanjenje troškova za pravnu pomoć	1 145 000 EUR	državljeni trećih zemalja
uštede troškova zbog smanjenja administrativnih naknada i kraćih postupaka	113 000 EUR	poslodavci

Prikazani iznosi prosječna su vrijednost svih prosječnih godišnjih ušteda troškova za mjere obuhvaćene najpoželjnijom opcijom.

- **Temeljna prava**

Ova je inicijativa u skladu s Poveljom o temeljnim pravima i njome se unapređuju neka prava iz Povelje. To se posebno odnosi na nediskriminaciju (članak 21.), obiteljski i profesionalni život (članak 33.) te socijalnu sigurnost i socijalnu pomoć (članak 34.).

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Prijedlog ne utječe na proračun Europske unije.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Komisija će provjeriti je li Direktiva ispravno i djelotvorno prenesena u nacionalno zakonodavstvo svih država članica sudionica. Tijekom provedbene faze Komisija će organizirati redovite sastanke odbora za kontakt sa svim državama članicama. Komisija će periodično Europskom parlamentu i Vijeću podnositi izvješće s ocjenom provedbe, funkcioniranja i učinka Direktive o osobama s dugotrajnim boravkom.

²⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020DC0690&from=EN>

Primjena Direktive pratit će se u odnosu na glavne operativne ciljeve s pomoću niza relevantnih i mjerljivih pokazatelja koji se temelje na lako dostupnim, prihvaćenim i vjerodostojnim izvorima podataka. U revidiranoj Direktivi propisana je obveza priopćavanja više vrsta informacija kako bi se poboljšalo njihovo pravovremeno pružanje i pouzdanost. Službeni europski i nacionalni statistički podaci koje objavljuju Eurostat i nadležna nacionalna statistička tijela trebali bi se što više upotrebljavati za praćenje broja izdanih dozvola za dugotrajni boravak u EU-u (i u odnosu na nacionalne dozvole za dugotrajni boravak) i, po mogućnosti, za praćenje broja državljana trećih zemalja koji ostvaruju pravo na mobilnost i kružno migriraju unutar EU-a. Osim toga, Komisija će i dalje tražiti potporu postojećih agencija i mreža EU-a, kao što su Agencija za temeljna prava i Europska migracijska mreža. Komisija će se i dalje konzultirati s postojećim stručnim skupinama koje su doprinijele procjeni učinka.

- **Dokumenti s objašnjenjima (za direktive)**

Budući da prijedlog sadržava veći broj pravnih obveza u usporedbi s postojećom Direktivom, uz obavijest o mjerama za prenošenje bit će potrebni dokumenti s objašnjenjima, uključujući korelacijsku tablicu između nacionalnih odredaba i Direktive, kako bi se jasno mogle utvrditi mjere za prenošenje koje su države članice dodale postojećem zakonodavstvu.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

POGLAVLJE I.– OPĆE ODREDBE

Članci od 1. do 3.

U tom se poglavlju utvrđuju predmet, definicije i područje primjene prijedloga. Glavna promjena u prijedlogu preinake odnosi se na područje primjene Direktive jer je uklonjeno isključenje koje se odnosi na „[slučajeve] kada su njihove boravišne dozvole formalno ograničene” jer je njegovo tumačenje dovelo do pravne nesigurnosti u prenošenju i provedbi u državama članicama.

POGLAVLJE II. DUGOTRAJNI BORAVAK U DRŽAVI ČLANICI

Članak 4.

U tom se članku utvrđuju pravila za izračun razdoblja boravka potrebnog za podnošenje zahtjeva za stjecanje statusa osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u. Prijedlogom preinake uvodi se važna promjena čiji je cilj omogućiti državljanima trećih zemalja zbrajanje razdoblja boravka u različitim državama članicama, pod uvjetom da su prikupili dvije godine zakonitog i neprekinutog boravka na državnom području države članice u kojoj podnose zahtjev. Novom će se odredbom promicati mobilnost državljana trećih zemalja unutar EU-a, koji će na temelju boravka u različitim državama članicama moći steći status osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u u kraćem vremenskom razdoblju.

U prijedlogu se jasno navodi da bi se svako razdoblje boravka u svojstvu nositelja vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole izdane u skladu s pravom Unije ili nacionalnim pravom trebalo u potpunosti uzeti u obzir pri stjecanju statusa osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u, uključujući razdoblja boravka u svojstvu ili pod statusom koji je trenutačno isključen iz područja primjene Direktive, kao što su boravak u svrhu studiranja ili strukovnog osposobljavanja, boravak kao korisnik nacionalne ili privremene zaštite ili boravak koji se prvotno temeljio isključivo na privremenoj osnovi. Tom se odredbom žele obuhvatiti slučajevi u kojima državljanin treće zemlje koji je prethodno boravio u svojstvu ili pod statusom koji je isključen iz područja primjene Direktive (npr. kao student) naknadno boravi u svojstvu ili pod statusom obuhvaćenim područjem primjene (npr. kao radnik). U tim će se

slučajevima razdoblja boravka, npr. u svojstvu studenta, moći u potpunosti ubrojiti u potrebno razdoblje od pet godina, pod uvjetom da je ukupni boravak zakonit i neprekinut.

Boravak mora biti zakonit i neprekinut. Kako bi se spriječio rizik od zlouporabe stjecanja statusa osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u, države članice trebale bi osigurati da se zahtjev u pogledu zakonitog i neprekinutog boravka propisno prati za sve kategorije državljana trećih zemalja. Taj je rizik posebno istaknut u slučaju državljana trećih zemalja koji imaju boravišnu dozvolu izdanu na temelju bilo kakve vrste ulaganja u državi članici jer za izdavanje tih boravišnih dozvola nije nužna stalna fizička prisutnost ulagača u državi članici ili je njihova prisutnost u državi članici nužna samo tijekom ograničenog razdoblja.

Kako bi se spriječio taj rizik, države članice trebale bi pojačati provjere zahtjeva u pogledu boravka, posebno kad je riječ o zahtjevima za status osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u koje su podnijeli državljanima trećih zemalja koji imaju i/ili su imali boravišnu dozvolu odobrenu na temelju ulaganja, u slučajevima kad izdavanje takvih dozvola nije uvjetovano stalnom fizičkom prisutnošću u dotičnoj državi članici ili je prisutnost ulagača u dotičnoj državi članici nužna samo tijekom ograničenog razdoblja. Prijedlog uključuje i odredbu kojom se državama članicama ne dopušta uzimanje u obzir razdoblja boravka ako je osoba nositelj boravišne dozvole izdane na temelju bilo koje vrste ulaganja u drugoj državi članici u svrhu zbrajanja razdoblja boravka u različitim državama članicama. Svrha je te odredbe ograničavanje privlačnosti takvih programa, a njome se obuhvaća i činjenica da nisu sve države članice regulirale tu kategoriju boravišnih dozvola³⁰.

Članak 5.

Tim se člankom utvrđuju uvjeti za stjecanje statusa osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u. Podnositelji zahtjeva moraju dokazati da imaju dostatna sredstva i zdravstveno osiguranje kako ne bi postali teret za državu članicu te se od njih može zahtijevati da ispune uvjete integracije. Prijedlogom se uvode dodatne odredbe čiji je cilj pojasniti ih i ograničiti diskrecijsko pravo država članica kodificiranjem sudske prakse Suda Europske unije.

Kad je riječ o uvjetu u pogledu sredstava, u skladu sa sudskom praksom Suda EU-a (Chakroun, C-578/08 i X protiv Belgische Staat, C-302/18), države članice mogu kao referentni iznos navesti određeni iznos, ali ne smiju nametnuti minimalnu razinu dohotka ispod koje će svi zahtjevi za stjecanje statusa osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u biti odbijeni, neovisno o stvarnom ispitivanju situacije svakog podnositelja zahtjeva. Kod procjene posjedovanja stabilnih i redovitih sredstava države članice mogu uzeti u obzir čimbenike kao što su doprinosi mirovinskom sustavu i ispunjavanje poreznih obveza. Pojam „sredstva” ne odnosi se samo na „vlastita sredstva” podnositelja zahtjeva za status osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u, nego može obuhvaćati i sredstva koja mu treća osoba stavlja na raspolaganje pod uvjetom da se, s obzirom na pojedinačne okolnosti dotičnog podnositelja zahtjeva, ta sredstva smatraju stabilnima, redovitima i dostatnima.

Države članice trebale bi moći od podnositelja zahtjeva za status osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u zahtijevati da ispune uvjete integracije, primjerice da polože ispit građanske integracije ili ispit jezika. Međutim, u skladu sa sudskom praksom Suda EU-a (P & S, C-579/13), načini provedbe tog zahtjeva ne bi smjeli ugroziti cilj promicanja integracije državljana trećih zemalja, što znači da treba uzeti u obzir razinu znanja koja je potrebna za polaganje ispita građanske integracije, dostupnost tečajeva i materijala potrebnih za pripremu za taj ispit, iznos pristojbi koje se primjenjuju na državljane trećih zemalja kao naknada za

³⁰ Izvješće Komisije o programima za dodjelu državljanstva i prava boravka ulagačima u Europskoj uniji, COM(2019) 12 final.

pristupanje ispitu te posebne pojedinačne okolnosti, kao što su dob, pismenost ili razina obrazovanja.

Članak 6.

Tim se člankom predviđa da države članice mogu odbiti odobravanje statusa osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u zbog javnog poretka i javne sigurnosti, kako je već predviđeno Direktivom 2003/109/EZ.

Članak 7.

Tim se člankom utvrđuju administrativni postupci za stjecanje statusa, slični onima koji su već utvrđeni Direktivom 2003/109/EZ. Prijedlogom preinake uvodi se odredba kojom se detaljnije uređuju situacije u kojima su predloženi dokumenti ili informacije dostavljene uz zahtjev neodgovarajući ili nepotpuni, slično onome što je već predviđeno u drugim novijim direktivama EU-a o zakonitim migracijama.

Članak 8.

U tom se članku utvrđuju pravila za izdavanje boravišne dozvole kojom se potvrđuje status osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u. U prijedlogu preinake dozvola je preimenovana u „dozvolu za dugotrajni boravak u EU-u”.

Članak 9.

Tim se člankom utvrđuju obvezni i neobvezni razlozi za ukidanje i gubitak statusa, kako je već predviđeno Direktivom 2003/109/EZ. Prijedlogom preinake produljuje se mogućnost da osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u izbjavaju s područja Unije bez gubitka statusa osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u s trenutačnih 12 mjeseci na 24 mjeseca. Cilj je te izmjene promicanje kružne migracije za osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u, posebno kako bi im se omogućilo da ulaze u svoje zemlje podrijetla i dijele znanja i vještine stečene u Uniji te da se privremeno vrate u zemlju podrijetla zbog osobnih i obiteljskih okolnosti.

U slučaju duljeg izbjivanja države članice trebale bi uspostaviti pojednostavnjeni postupak za ponovno stjecanje statusa osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u. Kako bi se poboljšala pravna sigurnost i promicale kružne migracije, prijedlogom preinake reguliraju se glavni uvjeti takvog postupka, koji su u skladu s Direktivom 2003/109/EZ uređeni nacionalnim pravom. Prema prijedlogu države članice mogu odlučiti da neće zahtijevati ispunjavanje uvjeta povezanih s trajanjem boravka, sredstvima i zdravstvenim osiguranjem. U svakom slučaju, države članice ne bi trebale zahtijevati od državljana trećih zemalja koji podnesu zahtjev za ponovno stjecanje statusa osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u da ispune uvjete integracije.

Naposljetku, prijedlogom se mijenja tekst tog članka kako bi se osigurala dosljednost s Direktivom 2008/115/EZ o vraćanju.

Članak 10.

Tim se člankom utvrđuju postupovna jamstva koja se odnose na odbijanje, ukidanje i gubitak statusa, kako je već predviđeno Direktivom 2003/109/EZ.

Članak 11.

Tim se člankom uvodi nova odredba u skladu s najnovijim direktivama EU-a o zakonitim migracijama i sudskom praksom Suda Europske unije (Komisija protiv Nizozemske, C-508/10), prema kojoj države članice mogu naplaćivati pristojbe za obradu zahtjeva i prema kojoj iznos takvih pristojbi ne bi trebao imati za cilj ili učinak stvaranje prepreke za stjecanje

statusa osobe s dugotrajnim boravkom dodijeljenog Direktivom, kojom bi se ugrozili cilj i duh Direktive.

Članak 12.

Tim se člankom utvrđuju prava na jednaki tretman za osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u, slična onima koja su već utvrđena Direktivom 2003/109/EZ. Prijedlogom preinake uvode se tri glavne promjene usmjerene na jačanje prava i poboljšanje procesa integracije osoba s dugotrajnim boravkom u EU-u.

Prvo, pojašnjava se da bi osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u trebale imati isto pravo kao i državljani u pogledu kupovine privatnog stambenog objekta. Pravo na kupnju privatnog stambenog objekta posebno je važno uzimajući u obzir glavni cilj ove Direktive, a to je integracija osoba s dugotrajnim boravkom u EU-u u društvo zemlje domaćina. Mogućnost posjedovanja vlastitog stambenog prostora element je koji može doprinijeti integraciji državljana trećih zemalja koji su se odlučili trajno nastaniti u nekoj državi članici EU-a.

Drugo, tim se člankom usklađuje definicija socijalne sigurnosti i pravo na prenošenje mirovina i obiteljskih davanja s odredbama najnovijih direktiva o zakonitim migracijama. Posebno se upućuje na Uredbu (EZ) br. 883/2004 u pogledu definicije socijalne sigurnosti (stavak 1. točka (d)); osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u ili njihovi nadživjeli članovi obitelji koji se sele u treću zemlju trebali bi primati zakonske mirovine pod istim uvjetima i po istim stopama kao i državljani dotičnih država članica ako se takvi državljani sele u treću zemlju, u skladu s drugim direktivama o zakonitim migracijama (stavak 6.).

Naposljetku, prijedlogom se proširuje jednak pristup osoba s dugotrajnim boravkom u EU-u socijalnoj zaštiti i socijalnoj pomoći tako što se državama članicama ukida mogućnost da ograniče taj pristup na „osnovne oblike pomoći”.

Članak 13.

Tim se člankom utvrđuju pravila kojima se jamči pojačana zaštita od odluka o prekidu zakonitog boravka osoba s dugotrajnim boravkom u EU-u. Tekst članka treba izmijeniti uzimajući u obzir činjenicu da od donošenja Direktive 2008/115 postoje zajednička pravila o standardima i postupcima u državama članicama za vraćanje državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom. Pojačana zaštita sastoji se od ograničavanja mogućnosti prekida zakonitog boravka osoba s dugotrajnim boravkom u EU-u samo na slučajeve kad te osobe predstavljaju stvarnu i dovoljno ozbiljnu prijetnju javnom poretku ili javnoj sigurnosti. Nadalje, predviđeno je da se odluke o prestanku zakonitog boravka osoba s dugotrajnim boravkom u EU-u ne bi smjele temeljiti na gospodarskim razlozima.

Članak 14.

Tim se člankom utvrđuje da države članice imaju pravo izdavati nacionalne boravišne dozvole s trajnim ili neograničenim rokom valjanosti usporedno s dozvolom za dugotrajni boravak u EU-u. Međutim, prijedlogom preinake uvode se nove odredbe kojima se nastoje osigurati jednaki uvjeti za dozvole za dugotrajni boravak u EU-u i nacionalne dozvole stalnog boravka kako bi državljani trećih zemalja imali stvaran izbor između tih dviju dozvola. Države članice trebale bi osigurati sljedeće: da zahtjevi u pogledu integracije i resursa za stjecanje statusa osobe s boravkom u EU-u nisu stroži od zahtjeva za stjecanje nacionalnog statusa (članak 5. stavak 3.); da podnositelji zahtjeva za dozvole boravka u EU-u plaćaju istu razinu pristojbi za njihovu obradu kao i podnositelji zahtjeva za nacionalne dozvole (članak 11.) da nositelji statusa osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u ne uživaju nižu razinu postupovnih jamstava i prava od nositelja nacionalnih boravišnih dozvola s trajnim ili neograničenim rokom valjanosti (članak 10. stavak 3., članak 12. stavak 8., članak 15. stavak 6.); da informativne, promotivne i oglašivačke aktivnosti o dozvoli za dugotrajni boravak u EU-u budu na istoj razini kao aktivnosti koje se odnose na nacionalne boravišne dozvole s trajnim ili neograničenim rokom valjanosti (članak 27.); da nositelji nacionalnih

dozvola s trajnim ili neograničenim rokom valjanosti koji podnesu zahtjev za dozvolu za dugotrajni boravak u EU-u imaju pravo na pojednostavnjeni postupak (članak 7. stavak 4.).

Članak 15.

Tim se člankom uvode nove odredbe za olakšavanje spajanja obitelji za osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u, odstupajući od općih pravila Direktive 2003/86/EZ. Konkretno, države članice ne bi trebale primjenjivati uvjete koji se odnose na integraciju u svrhu spajanja obitelji jer se osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u i njihove obitelji smatraju integriranim u društvo domaćina te ne bi trebale primjenjivati nikakva vremenska ograničenja u pogledu pristupa tržištu rada za članove obitelji.

Nadalje, tim se člankom utvrđuju posebna pravila o stjecanju statusa osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u za djecu osoba s dugotrajnim boravkom u EU-u rođenu ili posvojenu na državnom području države članice koja je izdala dozvolu za dugotrajni boravak u EU-u, što trenutačno nije uređeno nijednim pravnim instrumentom EU-a. Budući da je potrebno poštovati obiteljski život i da je njegova zaštita ključan element integracije osoba s dugotrajnim boravkom u EU-u, njihova djeca rođena ili posvojena na državnom području države članice EU-a koja je izdala dozvolu za dugotrajni boravak u EU-u trebala bi automatski steći status osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u u toj državi članici, a da pritom ne podliježu uvjetu prethodnog boravka.

POGLAVLJE III. – BORAVAK U DRUGIM DRŽAVAMA ČLANICAMA

Članci od 16. do 18.

Tim se člancima utvrđuju glavna pravila i uvjeti za osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u i članove njihovih obitelji za mobilnost unutar EU-a. Cilj je ovog prijedloga preinake olakšati mobilnost unutar EU-a uklanjanjem niza prepreka koje su je dosad otežavale. Konkretno, druga država članica više ne bi trebala imati pravo provoditi provjeru stanja na tržištu rada pri razmatranju zahtjeva koje osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u podnose za obavljanje gospodarske djelatnosti u svojstvu zaposlene ili samozaposlene osobe te bi se trebale ukinuti sve postojeće kvote za osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u koje borave u drugim državama članicama. Nadalje, osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u trebale bi imati pravo podnijeti zahtjev dok još uvijek borave u prvoj državi članici te početi raditi ili studirati najkasnije 30 dana nakon podnošenja zahtjeva. Konačno, ako osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u podnesu zahtjev za boravak u drugoj državi članici radi obavljanja regulirane profesije, njihove stručne kvalifikacije trebale bi se priznavati na isti način kao i kvalifikacije građana Unije koji ostvaruju pravo na slobodno kretanje, u skladu s Direktivom 2005/36/EZ i drugim primjenjivim zakonodavstvom Unije i nacionalnim zakonodavstvom.

Članci od 19. do 20.

Tim je člancima predviđeno da druga država članica može odbiti zahtjeve za boravak zbog javnog poretka, javne sigurnosti ili javnog zdravlja, kako je već propisano Direktivom 2003/109/EZ. Člankom 20. usklađuje se definicija prijetnje javnom zdravlju s odredbama najnovijih direktiva o zakonitim migracijama upućivanjem na Zakonik o schengenskim granicama.

Članak 21.

Tim se člankom utvrđuju administrativni postupci za stjecanje prava na boravak, slični onima koji su već utvrđeni Direktivom 2003/109/EZ. Prijedlogom preinake uvodi se kraći rok (90 dana + 30 dana u iznimnim okolnostima), u skladu s najnovijim direktivama o zakonitim migracijama, te se članovima obitelji omogućuje zbrajanje razdoblja boravka u različitim

državama članicama za dobivanje autonomne boravišne dozvole, odstupajući od Direktive 2003/86/EZ.

Članci od 22. do 23.

Tim se člancima utvrđuju pravila o izmjenama dozvole za dugotrajni boravak u EU-u za korisnike međunarodne zaštite i o postupovnim jamstvima povezanim s mobilnošću, kako je već predviđeno Direktivom 2003/109/EZ kako je izmijenjena Direktivom 2011/51/EU.

Članak 24.

Tim se člankom propisuje da bi osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u i članovi njihovih obitelji, nakon što steknu pravo boravka u drugoj državi članici, trebali uživati jednaki tretman kao državljani druge države članice u istim područjima i pod istim uvjetima iz članka 12. prijedloga. Na taj se način osobama s dugotrajnim boravkom u EU-u i članovima njihovih obitelji koji borave u drugoj državi članici poboljšava pristup tržištu rada druge države članice jer se državama članicama ukida mogućnost ograničavanja takvog pristupa u prvih 12 mjeseci. Međutim, kako bi se osiguralo da su kriteriji za boravak u drugoj državi članici i dalje ispunjeni, drugoj državi članici trebalo bi dopustiti da zahtijeva da osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u i članovi njihovih obitelji obavijeste nadležna tijela o svakoj promjeni poslodavca ili gospodarske djelatnosti.

Članak 25.

Tim se člankom utvrđuju pravila o ukidanju boravišnog statusa u drugoj državi članici i obvezi ponovnog prihvata u prvoj državi članici, kako je već predviđeno Direktivom 2003/109/EZ, s nizom izmjena čiji je cilj osigurati usklađenost s Direktivom 2008/115/EZ o vraćanju, kojom se utvrđuju zajednički standardi i postupci koji se primjenjuju u državama članicama za vraćanje državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom.

Članak 26.

Tim se člankom utvrđuje da bi osobama s dugotrajnim boravkom u EU-u koje borave u drugoj državi članici trebalo omogućiti stjecanje statusa osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u u drugoj državi članici pod istim uvjetima koji su potrebni za njegovo stjecanje u prvoj državi članici. Kako bi se ubrzala integracija u drugoj državi članici za osobe koje su se već integrirale u prethodnoj državi članici EU-a, prijedlogom preinake predviđa se da bi obvezno razdoblje boravka u drugoj državi članici trebalo biti tri godine. Za potrebe stjecanja statusa osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u u drugoj državi članici ne bi trebalo biti moguće zbrajati razdoblja boravka u različitim državama članicama.

Međutim, druga država članica trebala bi moći slobodno odlučiti hoće li odobriti socijalnu pomoć ili pomoć za uzdržavanje u svrhu školovanja, uključujući strukovno osposobljavanje, u obliku stipendija ili studentskih zajmova osobama s dugotrajnim boravkom u EU-u koje nisu zaposlenici ili samozaposlene osobe ili članovima njihovih obitelji prije no što protekne pet godina zakonitog i neprekinutog boravka na njezinu državnom području, imajući na umu da se i građanima Unije koji su ostvarili pravo na slobodno kretanje u nekom drugom svojstvu osim kao zaposlenici ili samozaposlene osobe u skladu s Direktivom 2004/38/EZ ili člankom 21. UFEU-a ili članovima njihovih obitelji mogu uskratiti takva davanja prije stjecanja prava na stalni boravak nakon pet godina zakonitog i neprekinutog boravka.

Druga država članica može odlučiti odobriti takvu pomoć osobama s dugotrajnim boravkom u EU-u prije no što protekne pet godina zakonitog i neprekinutog boravka pod uvjetom da ta država članica osigurava jednaki tretman građana Unije koji ostvaruju pravo na slobodno kretanje u skladu s Direktivom 2004/38/EZ ili člankom 21. UFEU-a (osim zaposlenika, samozaposlenih osoba ili osoba koje zadržavaju taj status), članova njihovih obitelji, kao i državljana trećih zemalja koji uživaju pravo na slobodno kretanje jednakovrijedno pravu građana Unije na temelju sporazuma između Unije i njezinih država članica s jedne strane, i trećih zemalja s druge strane, te članova njihovih obitelji.

Nadalje, prije no što protekne pet godina zakonitog i neprekinutog boravka u toj državi članici, ako je osoba s dugotrajnim boravkom u EU-u prestala obavljati djelatnost zaposlene ili samozaposlene osobe i nema dostatna sredstva za sebe i članove svoje obitelji ni sveobuhvatno zdravstveno osiguranje, zbog čega bi postala prevelik teret za sustav socijalne pomoći druge države članice, zakoniti boravak te osobe može se prekinuti na tom temelju s obzirom na činjenicu da građani Unije koji su ostvarivali pravo na slobodno kretanje i članovi njihovih obitelji mogu biti protjerani u takvoj situaciji prije stjecanja prava na stalni boravak nakon pet godina zakonitog i neprekinutog boravka.

POGLAVLJE IV. – ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 27.

Tim novim člankom uvodi se obveza za države članice da podnositeljima zahtjeva olakšaju pristup informacijama o stjecanju statusa osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u i pravima koja su s njim povezana, u skladu s najnovijim direktivama o zakonitim migracijama.

Članci od 28. do 33.

Tim se člancima utvrđuju pravila o izvješćivanju, kontaktnim točkama, prenošenju, stupanju na snagu i adresatima, kako je već predviđeno Direktivom 2003/109/EZ. Člankom 31. predviđa se da se nakon isteka roka za prenošenje preinačene Direktive Direktiva 2003/109/EZ stavlja izvan snage.

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**o statusu državljana trećih zemalja s dugotrajnim boravkom (preinaka)**

⊗ EUROPSKI PARLAMENT I ⊗ VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o ⊗ funkcioniranju Europske unije ⊗ ~~osnivanju Europske zajednice~~, a posebno njegov članak ⊗ 79. stavak 2. ⊗, ⊗ točke (a) i (b), ⊗ ~~63. stavke 3. i 4.~~,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

↓ novo

(1) Direktiva Vijeća 2003/109/EZ³¹ značajno je izmijenjena³². S obzirom na daljnje izmjene tu bi direktivu radi jasnoće trebalo preinačiti.

↓ 2003/109/EZ uvodna izjava 1.
(prilagođeno)

~~S ciljem postupne uspostave područja slobode, sigurnosti i pravde, Ugovor o osnivanju Europske zajednice predviđa donošenje mjera kojima će se osigurati slobodno kretanje osoba, u vezi s pratećim mjerama koje se odnose na kontrole vanjskih granica, azil i migracije te donošenje mjera koje se odnose na azil, imigraciju i zaštitu prava državljana trećih zemalja.~~

↓ 2003/109/EZ uvodna izjava 2.
(prilagođeno)

~~Na posebnom sastanku u Tampereu 15. i 16. listopada 1999. Europsko vijeće zaključilo je da bi se pravni status državljana trećih zemalja trebao uskladiti sa statusom državljana država članica te da bi osobi koja je zakonito boravila u državi članici tijekom određenog razdoblja~~

³¹ Direktiva Vijeća 2003/109/EZ od 25. studenoga 2003. o statusu državljana trećih zemalja s dugotrajnim boravkom (SL L 16, 23.1.2004., str. 44.).

³² Vidjeti Prilog I. dio A.

~~koje treba odrediti i koja ima boravišnu dozvolu za dugotrajni boravak trebalo u toj državi članici omogućiti skup ujednačenih prava koja su što je moguće sličnija onima koje imaju građani Europske unije.~~

↓ 2003/109/EZ uvodna izjava 3.

- (2) Ova Direktiva poštuje temeljna prava i sukladna je načelima priznatima posebno u Europskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda te Povelji Europske unije o temeljnim pravima.
-

↓ 2003/109/EZ uvodna izjava 4.
(prilagođeno)

- (3) Integracija državljana trećih zemalja s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ u državama članicama ključni je element promicanja ekonomske i socijalne kohezije, temeljnog cilja ~~Zajednice~~ ☒ Unije ☒ koji je naveden u Ugovoru.
-

↓ 2003/109/EZ uvodna izjava 5.

- (4) Države članice trebale bi provoditi odredbe ove Direktive bez diskriminacije na temelju spola, rase, boje kože, etničkog ili socijalnog podrijetla, genetičkih karakteristika, jezika, vjere ili uvjerenja, političkih ili drugih mišljenja, pripadnosti nacionalnoj manjini, imovnog statusa, rođenja, invaliditeta, dobi ili spolne orijentacije.
-

↓ 2011/51/EU uvodne izjave 2. i
4. (prilagođeno)

- (5) Mogućnost dobivanja statusa ~~rezidenta s dugotrajnim boravištem~~ ☒ osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u ☒ u državi članici nakon određenog vremena³³ važan je element za punu integraciju korisnika međunarodne zaštite u državi članici boravka. Korisnicima međunarodne zaštite treba stoga omogućiti da dobiju status ~~rezidenta s dugotrajnim boravištem~~ ☒ osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u ☒ u državi članici koja im je priznala međunarodnu zaštitu pod jednakim uvjetima kao i drugim državljanima trećih zemalja.
-

↓ novo

- (6) Državljanima trećih zemalja koji su korisnici prava na slobodno kretanje u skladu s pravom EU-a trebalo bi omogućiti pristup statusu osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u u skladu s istim pravilima kao i svim ostalim državljanima trećih zemalja koji su obuhvaćeni područjem primjene ove Direktive. Prava koja ti državljani trećih zemalja stječu kao nositelji statusa osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u ne bi trebala dovoditi u pitanje prava koja mogu ostvarivati u skladu s Direktivom 2004/38/EZ³³.

³³ Direktiva 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji slobodno se kretati i boraviti na državnom području država članica, o izmjeni Uredbe (EEZ) br. 1612/68 i stavljaju izvan snage direktiva 64/221/EEZ, 68/360/EEZ, 72/194/EEZ, 73/148/EEZ, 75/34/EEZ, 75/35/EEZ, 90/364/EEZ, 90/365/EEZ i 93/96/EEZ (SL L 158, 30.4.2004., str. 77.).

Sve odredbe ove Direktive o korisnicima prava na slobodno kretanje trebale bi se primjenjivati i na državljane trećih zemalja koji imaju pravo na slobodno kretanje jednakovrijedno pravu građana Unije na temelju sporazumâ između Unije i država članica, s jedne strane, i trećih zemalja, s druge strane, ili između Unije i trećih zemalja.

↓ 2003/109/EZ uvodna izjava 6.
(prilagođeno)

- (7) Glavni kriterij za stjecanje statusa osobe s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ trebalo bi biti trajanje boravka na državnom području države članice. Boravak bi trebao biti i zakonit i neprekinut kako bi se dokazalo da se osoba trajno nastanila u toj zemlji. Trebalo bi utvrditi odredbe za stupanj fleksibilnosti kako bi se u obzir mogle uzeti okolnosti u kojima bi osoba trebala privremeno napustiti državno područje.

↓ novo

- (8) Kako bi se spriječio rizik od zlorporabe stjecanja statusa osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u, države članice trebale bi osigurati da se zahtjev u pogledu zakonitog i neprekinutog boravka uredno prati za sve kategorije državljana trećih zemalja. Taj je rizik posebno istaknut u slučaju državljana trećih zemalja koji imaju boravišnu dozvolu izdanu na temelju bilo kakve vrste ulaganja u državi članici jer za izdavanje tih boravišnih dozvola nije nužna stalna fizička prisutnost u državi članici ili je prisutnost ulagača u državi članici nužna samo tijekom ograničenog razdoblja. Kako bi se otklonio taj rizik, države članice trebale bi pojačati provjere uvjeta zakonitog i neprekinutog boravka, posebno u pogledu zahtjeva za status osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u koje podnose državljani trećih zemalja koji borave u državi članici u zamjenu za bilo koju vrstu ulaganja, kao što su transferi kapitala, kupnja ili najam nekretnina, ulaganja u državne obveznice, ulaganja u korporativne subjekte, donacije ili sredstva za aktivnost od interesa za javno dobro i doprinosi državnom proračunu.
- (9) Razdoblje boravka za stjecanje statusa osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u trebalo bi završiti u istoj državi članici u kojoj je zahtjev podnesen. Međutim, kako bi se promicala mobilnost državljana trećih zemalja unutar EU-a, države članice trebale bi državljanima trećih zemalja dopustiti zbrajanje razdoblja boravka u različitim državama članicama. S ciljem ograničavanja privlačnosti programa za dodjelu boravka ulagačima i s obzirom na činjenicu da tu kategoriju boravišnih dozvola nisu uredile sve države članice, države članice ne bi trebale uzimati u obzir razdoblje boravka u svojstvu nositelja boravišne dozvole izdane na temelju bilo koje vrste ulaganja u drugoj državi članici u svrhu zbrajanja razdoblja.
- (10) U prijedlogu se jasno navodi da bi se svako razdoblje boravka u svojstvu nositelja vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole izdane u skladu s pravom Unije ili nacionalnim pravom trebalo u potpunosti uzeti u obzir pri stjecanju statusa osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u, uključujući razdoblja boravka u svojstvu ili statusu koji je trenutačno isključen iz područja primjene Direktive, kao što su boravak u svrhu studiranja ili strukovnog osposobljavanja, boravak kao korisnik nacionalne ili privremene zaštite ili boravak koji se prvotno temeljio isključivo na privremenoj osnovi. Ako je dotični državljanin treće zemlje stekao uvjete za boravak koji će mu omogućiti stjecanje statusa osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u, ta bi razdoblja trebalo u potpunosti uzeti u obzir pri izračunu razdoblja potrebnog za stjecanje statusa

osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u, pod uvjetom da je ukupni boravak zakonit i neprekinut.

↓ 2003/109/EZ uvodna izjava 7.
(prilagođeno)
⇒ novo

- (11) Za stjecanje statusa osobe s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ ~~ne~~ državljani treće zemlje trebali bi dokazati da imaju dostatna sredstva i zdravstveno osiguranje kako ne bi postali teret za državu članicu. ⇒ Države članice mogu navesti određeni iznos kao referentni iznos, ali ne smiju nametnuti razinu minimalnog dohotka ispod koje će svi zahtjevi za stjecanje statusa osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u biti odbijeni, neovisno o stvarnom ispitivanju situacije svakog podnositelja zahtjeva. ⇐ Države članice, ~~koje~~ pri procjenjivanju posjedovanja stabilnih i redovitih sredstava, mogu uzeti u obzir čimbenike kao što su doprinosi mirovinskom sustavu i ispunjavanje poreznih obveza. ⇒ Pojam „sredstva” ne odnosi se samo na „vlastita sredstva” podnositelja zahtjeva za status osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u, nego može obuhvaćati i sredstva koja mu treća osoba stavlja na raspolaganje, pod uvjetom da se, s obzirom na pojedinačne okolnosti dotičnog podnositelja zahtjeva, ona smatraju stabilnima, redovitima i dostatnima. ⇐
-

↓ novo

- (12) Države članice trebale bi imati mogućnost da od podnositelja zahtjeva za status osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u zahtijevaju ispunjavanje uvjeta za integraciju, primjerice tako da od njih zahtijevaju da polože ispit građanske integracije ili jezični ispit. Međutim, načini provedbe tog zahtjeva ne bi smjeli ugroziti cilj promicanja integracije državljana trećih zemalja, što znači da treba uzeti u obzir razinu znanja koja je potrebna za polaganje ispita građanske integracije, dostupnost tečajeva i materijala potrebnih za pripremu za taj ispit, iznos pristojbi koje se primjenjuju na državljane trećih zemalja kao naknada za pristupanje ispitu te posebne pojedinačne okolnosti, kao što su dob, nepismenost ili razina obrazovanja.
-

↓ 2003/109/EZ uvodna izjava 8.
(prilagođeno)

- (13) Nadalje, državljani treće zemlje koji žele steći i održati status osobe s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ ne bi trebali predstavljati prijetnju javnom poretku ili javnoj sigurnosti. Pojam javni poredak može obuhvaćati osudu za počinjeno teško kazneno djelo.
-

↓ 2003/109/EZ uvodna izjava 9.
(prilagođeno)

- (14) Ekonomski razlozi ne bi trebali biti osnova za odbijanje zahtjeva za dobivanje statusa osobe s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ i ne ~~smatra se~~ ☒ bi se trebalo smatrati ☒ da su u suprotnosti s odgovarajućim uvjetima.

↓ 2003/109/EZ uvodna izjava 10.
(prilagođeno)

- (15) Trebalo bi utvrditi pravila kojima se uređuju postupci razmatranja zahtjeva za stjecanje statusa osobe s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒. Takvi postupci trebali bi biti učinkoviti i provedivi, uzimajući u obzir uobičajen obim poslova uprava država članica, te ~~bi trebali biti~~ transparentni i pravedni kako bi osobama na koje se odnose osigurali odgovarajuću pravnu sigurnost. Oni ne bi trebali predstavljati sredstvo kojim se otežava ostvarivanje prava na boravak.

↓ 2003/109/EZ uvodna izjava 11.
(prilagođeno)

- (16) Stjecanje statusa osobe s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ trebalo bi potvrditi boravišnim dozvolama ☒ za dugotrajan boravak u EU-u, ☒ kojima se dotičnim osobama omogućuje lako i brzo dokazivanje njihova pravnog statusa. Takve boravišne dozvole također bi trebale ispunjavati tehničke standarde visoke razine, osobito u pogledu zaštite od krivotvorina i krivotvorenja kako bi se izbjegle zlouporabe u državi članici u kojoj je status stečen i u državama članicama u kojima se ostvaruje pravo na boravak.

↓ novo

- (17) Kako bi se promicala kružna migracija osoba s dugotrajnim boravkom u EU-u, posebno kako bi im se omogućilo ulaganje u njihove zemlje podrijetla i dijeljenje znanja i vještina stečenih u Uniji, kao i privremeni povratak u njihove zemlje podrijetla zbog osobnih i obiteljskih okolnosti, osobama s dugotrajnim boravkom u EU-u trebalo bi dopustiti da budu odsutni s područja Unije tijekom najviše 24 uzastopna mjeseca bez gubitka statusa osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u. U slučaju duljeg izbivanja države članice trebale bi uspostaviti pojednostavljeni postupak za ponovno stjecanje statusa osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u.

↓ 2003/109/EZ uvodna izjava 12.
(prilagođeno)

- (18) Radi uspostave stvarnog instrumenta za integraciju osoba s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ u društvo u kojem žive, osobe s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ trebale bi uživati jednaki tretman kao i državljani države članice u širokom opsegu ekonomskih i socijalnih pitanja, pod odgovarajućim uvjetima definiranim u ovoj Direktivi.

↓ 2011/51/EU uvodna izjava 7.
(prilagođeno)

- (19) Načelo jednakog postupanja s korisnicima međunarodne zaštite u državi članici koja im je priznala međunarodnu zaštitu₃ ne smije dovoditi u pitanje prava i povlastice

osigurane u skladu s Direktivom 2011/95/EU ³⁴ Europskog parlamenta i Vijeća ³⁴ i Konvencijom o statusu izbjeglica od 28. srpnja 1951. kako je izmijenjena Protokolom koji je potpisan u New Yorku 31. siječnja 1967. (dalje u tekstu: Ženevska konvencija).

↓ 2003/109/EZ uvodna izjava 13.
(prilagođeno)

~~Što se tiče socijalne pomoći, mogućnost ograničavanja pomoći za osobe s dugotrajnim boravkom na osnovne oblike pomoći mora se tumačiti u smislu da ovaj pojam obuhvaća najmanje pomoć osobama koje primaju minimalnu naknadu, pomoć u slučaju bolesti, trudnoće, pomoći za roditeljstvo i dugotrajnu njegu. U nacionalnom pravu trebali bi se utvrditi načini odobravanja takvih oblika pomoći.~~

↓ 2003/109/EZ uvodna izjava 14.
(prilagođeno)

~~Države članice trebale bi i dalje ostati obvezne maloljetnim osobama omogućiti pristup obrazovnom sustavu pod uvjetima sličnima onima koji su utvrđeni za njihove državljane.~~

↓ 2003/109/EZ uvodna izjava 15.
(prilagođeno)

~~Pojam studentskih stipendija u području strukovnog osposobljavanja ne obuhvaća mjere koje se financiraju programima socijalne pomoći. Nadalje, pristup studentskim stipendijama može ovisiti o činjenici da osoba koja podnosi zahtjev za takve stipendije sama ispunjava uvjete za stjecanje statusa osobe s dugotrajnim boravkom. Što se tiče izdavanja studentskih stipendija, države članice također mogu uzeti u obzir činjenicu da građani Unije mogu koristiti ovu istu pogodnost u zemlji podrijetla.~~

↓ novo

(20) Stručne kvalifikacije koje je državljaniin treće zemlje stekao u drugoj državi članici trebale bi se priznavati na isti način kao i kvalifikacije građana Unije. Kvalifikacije stečene u trećoj zemlji trebale bi se uzimati u obzir u skladu s Direktivom 2005/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća³⁵. Ovom se Direktivom ne bi trebali dovoditi u pitanje uvjeti za obavljanje reguliranih profesija utvrđeni u nacionalnom pravu.

³⁴ Direktiva 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljanu trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te sadržaj odobrene zaštite (preinačena) (SL L 337, 20.12.2011., str. 9.).

³⁵ Direktiva 2005/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. rujna 2005. o priznavanju stručnih kvalifikacija (SL L 255, 30.9.2005., str. 22.).

- (21) U ovoj Direktivi trebali bi se uzeti u obzir zajednički standardi i postupci država članica za vraćanje državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom uvedeni Direktivom 2008/115/EZ Europskog parlamenta i Vijeća³⁶.

↓ 2003/109/EZ uvodna izjava 16.
(prilagođeno)

- (22) Osobe s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ trebale bi uživati pojačanju zaštitu od ~~protjerivanja~~ ☒ odluka o prestanku njihova zakonitog boravka ☒. ~~Ova se zaštita temelji na kriterijima utvrđenim u odlukama Europskog suda za ljudska prava. Kako bi se osigurala zaštita od protjerivanja, države članice trebale bi osigurati učinkovit pravni lijek ☒ protiv takvih odluka ☒.~~

↓ novo

- (23) Odluke o prestanku zakonitog boravka osoba s dugotrajnim boravkom u EU-u ne bi se trebale temeljiti na gospodarskim aspektima.

↓ 2011/51/EU uvodna izjava 10.
(prilagođeno)

- (24) Kad država članica na temelju razloga iz ove Direktive ~~2003/109/EZ~~ namjerava ~~prognati~~ ☒ prekinuti zakoniti boravak ☒ korisnika međunarodne zaštite koji je stekao status ~~rezidenta~~ osobe s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ u toj državi članici ☒ i prisilno ga udaljiti ili vratiti ☒, ta osoba mora uživati zaštitu protiv prisilnog udaljenja ili vraćanja zajamčenu u skladu s Direktivom 2011/95/EU i člankom 33. Ženevske konvencije. U tu je svrhu, za osobu koja uživa međunarodnu zaštitu u državi članici koja nije država članica u kojoj ta osoba trenutačno boravi kao ~~rezident~~ osoba s dugotrajnim boravkom ☒, potrebno odrediti, da se ~~ta osoba može prognati~~ ☒ od te osobe može zahtijevati da ode ☒ samo u državu članicu koja je priznala međunarodnu zaštitu i da je ta država članica obavezna tu osobu ~~ponovno~~ prihvatiti, osim ako je prisilno udaljenje ili vraćanje dopušteno na temelju Direktive 2011/95/EU. Iste zaštitne mjere moraju se primjenjivati na korisnika međunarodne zaštite koji još nije stekao status ~~rezidenta~~ osobe s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ u drugoj državi članici, ali koji tamo već boravi.

↓ 2011/51/EU uvodna izjava 11.
(prilagođeno)

- (25) Ako je ~~izgon~~ ☒ prisilno udaljenje ili vraćanje ☒ korisnika međunarodne zaštite izvan državnog područja Unije dopušteno na temelju Direktive 2011/95/EU, države članice trebale bi biti obavezne ~~su~~ osigurati da se pribave sve informacije iz odgovarajućih izvora, uključujući prema potrebi ~~i~~ od države članice koja je priznala međunarodnu zaštitu, i te informacije temeljito procijeniti tako da odluka o ~~izgonu~~ ☒

³⁶

Direktiva 2008/115/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o zajedničkim standardima i postupcima država članica za vraćanje državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom (SL L 348, 24.12.2008., str. 98.).

prisilnom udaljenju ili vraćanju ☒ tog korisnika bude u skladu s člankom 4. i člankom 19. stavkom 2. Povelje Europske unije o temeljnim pravima.

↓ novo

- (26) Kako bi se promicala bolja integracija osoba s dugotrajnim boravkom u EU-u, trebalo bi uvesti pravila o povoljnim uvjetima za spajanje obitelji i pristup radu za bračne drugove. Stoga bi trebalo predvidjeti posebna odstupanja od Direktive Vijeća 2003/86/EZ. Spajanje obitelji ne bi trebalo podlijevati uvjetima povezanim s integracijom jer se smatra da su osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u i njihove obitelji integrirane u društvo zemlje domaćina.
- (27) Budući da je potrebno poštovati obiteljski život i da je njegova zaštita ključan element integracije osoba s dugotrajnim boravkom u EU-u, njihova djeca rođena ili posvojena na državnom području države članice EU-a koja je izdala boravišnu dozvolu EU-a za osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u trebala bi automatski steći status osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u u toj državi članici, a da pritom ne podliježu uvjetu prethodnog boravka.
-

↓ 2003/109/EZ uvodna izjava 17.
(prilagođeno)
⇒ novo

- (28) Usklađivanjem uvjeta za stjecanje statusa osobe s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ promiče se uzajamno povjerenje među državama članicama. ⇒ Međutim, ovom se Direktivom ne bi trebalo dovoditi u pitanje pravo država članica da izdaju boravišne dozvole s trajnim ili neograničenim rokom valjanosti, koje nisu boravišne dozvole EU-a za osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u. ⇐ ~~Pojedine države članice izdaju dozvole s trajnim ili neograničenim rokom važenja pod uvjetima koji su povoljniji od onih predviđenih ovom Direktivom. Ugovor ne isključuje mogućnost primjene povoljnijih nacionalnih odredaba. Međutim, za potrebe ove Direktive trebalo bi predvidjeti da se dozvolama izdanim pod povoljnijim uvjetima ne dodjeljuje~~ ⇒ Takve nacionalne dozvole ne bi trebale omogućiti ⇐ pravo na boravak u drugim državama članicama.
-

↓ novo

- (29) Države članice trebale bi osigurati jednake uvjete za boravišne dozvole EU-a za osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u i nacionalne boravišne dozvole trajne ili neograničene valjanosti u smislu postupovnih prava i prava na jednaki tretman, postupaka i pristupa informacijama. Konkretno, države članice trebale bi osigurati da razina postupovnih jamstava i prava dodijeljenih osobama s dugotrajnim boravkom u EU-u i članovima njihovih obitelji nije niža od razine postupovnih jamstava i prava koja uživaju nositelji nacionalnih boravišnih dozvola trajne ili neograničene valjanosti. Države članice također bi trebale osigurati da se od podnositelja zahtjeva za boravišnu dozvolu EU-a za osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u ne zahtijeva plaćanje viših pristojbi za obradu njihovih zahtjeva nego od podnositelja zahtjeva za nacionalne boravišne dozvole. Naposljetku, države članice trebale bi provoditi istu razinu informativnih, promidžbenih i oglašivačkih aktivnosti u odnosu na boravišnu dozvolu EU-a za osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u kao i za nacionalne boravišne dozvole trajne ili neograničene valjanosti, na primjer kad je riječ o informacijama na nacionalnim internetskim stranicama o zakonitoj migraciji i informativnim

kampanjama te programima osposobljavanja koji se pružaju nadležnim tijelima za migracije.

↓ 2003/109/EZ uvodna izjava 18.
⇒ novo

- (30) ⇒ Trebalo bi olakšati boravak osoba s dugotrajnim boravkom u EU-u u drugim državama članicama. ⇐ Utvrđivanje uvjeta pod kojima bi državljani trećih zemalja s dugotrajnim boravkom u EU-u mogli steći pravo na boravak u drugoj državi članici trebalo bi doprinijeti učinkovitom stvaranju unutarnjeg tržišta kao područja u kojem je osigurano slobodno kretanje osoba. ~~To bi također moglo predstavljati glavni čimbenik mobilnosti, posebno na tržištu rada Unije.~~ ⇒ Profesionalnu i geografsku mobilnost državljana trećih zemalja koji su već osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u u jednoj državi članici trebalo bi priznati kao važan doprinos poboljšanju učinkovitosti tržišta rada u cijeloj Uniji, rješavanju problema nedostatka vještina i neutraliziranju regionalnih neravnoteža. ⇐
-

↓ 2011/51/EU uvodna izjava 5.

- (31) U pogledu prava korisnika međunarodne zaštite da borave u državama članicama, osim države članice koja im je priznala međunarodnu zaštitu, potrebno je osigurati da se te druge države članice obavijeste o razlozima zaštite predmetnih osoba, tako da im se omogućí ispunjavanje obveza koje se odnose na načelo nevraćanja.
-

↓ 2011/51/EU uvodna izjava 9.

- (32) Prijenos odgovornosti za zaštitu korisnika međunarodne zaštite je izvan područja primjene ove Direktive.
-

↓ 2003/109/EZ uvodna izjava 19.

- (33) Trebalo bi osigurati da se pravo na boravak u drugoj državi članici može ostvariti s ciljem rada u svojstvu zaposlene ili samozaposlene osobe, studiranja ili čak nastanjivanja bez obavljanja ikakvog oblika gospodarske djelatnosti.
-

↓ novo

- (34) Kako bi se olakšala mobilnost osoba s dugotrajnim boravkom u EU-u unutar EU-a radi obavljanja gospodarske djelatnosti u svojstvu zaposlene ili samozaposlene osobe, pri razmatranju zahtjeva za boravak u drugoj državi članici ne bi trebalo provoditi provjeru stanja na tržištu rada.
- (35) Čim osoba s dugotrajnim boravkom u EU-u podnese potpuni zahtjev za boravak u drugoj državi članici u roku predviđenom ovom Direktivom, toj bi državi članici trebalo omogućiti da osobi s dugotrajnim boravkom u EU-u dopusti da počne raditi ili studirati. Osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u trebale bi imati pravo početi raditi ili studirati najkasnije 30 dana od podnošenja zahtjeva za boravak u drugoj državi članici.
- (36) Ako osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u namjeravaju podnijeti zahtjev za boravak u drugoj državi članici radi obavljanja regulirane profesije, njihove stručne kvalifikacije trebale bi se priznavati na isti način kao i kvalifikacije građana Unije koji

ostvaruju pravo na slobodno kretanje, u skladu s Direktivom 2005/36/EZ i drugim primjenjivim pravom Unije i nacionalnim pravom.

↓ 2003/109/EZ uvodna izjava 20.
(prilagođeno)
⇒ novo

- (37) Članovi obitelji također bi trebali imati mogućnost nastanjivanja u drugoj državi članici s osobom s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ kako bi se očuvala cjelovitost obitelji i kako bi se izbjeglo otežavanje ostvarivanja prava na dugotrajni boravak ☒ u EU-u ☒. ~~Što se tiče~~ Kad je riječ o članovima obitelji kojima bi moglo biti dozvoljeno pratiti ili pridružiti se osobi s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒, države članice trebale bi posebnu pozornost posvetiti situaciji ~~djece odraslih osoba~~ odrasle djece s invaliditetom i osobama prvog nasljednog reda koji o njima ovise.
-

↓ 2003/109/EZ uvodna izjava 21.
(prilagođeno)

- (38) Država članica u kojoj osoba s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ namjerava ostvariti svoje pravo na boravak trebala bi imati mogućnost provjere ispunjava li dotična osoba uvjete za boravak na njezinom državnom području. Također, trebala bi imati i mogućnost provjere predstavlja li dotična osoba prijetnju javnom poretku, javnoj sigurnosti ili javnom zdravlju.
-

↓ 2003/109/EZ uvodna izjava 22.
(prilagođeno)

- (39) Kako pravo na boravak ne bi bilo bez učinka, osobe s dugotrajnim boravkom u ☒ EU-u ☒ trebale bi u drugoj državi članici uživati jednaki tretman, pod uvjetima definiranim u ovoj Direktivi, onom koji uživaju u državi članici u kojoj su stekli taj status. Odobravanje pomoći/naknada u sklopu socijalne pomoći ne dovodi u pitanje mogućnost država članica da ukinu boravišnu dozvolu ako dotična osoba više ne ispunjava uvjete utvrđene ovom Direktivom.
-

↓ novo

- (40) Kako bi se osiguralo da su kriteriji za boravak u drugoj državi članici i dalje ispunjeni, drugoj državi članici trebalo bi dopustiti da zahtijeva da osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u i članovi njihovih obitelji obavijeste nadležna tijela o svakoj promjeni poslodavca ili gospodarske djelatnosti. Postupak komunikacije ne bi trebao suspendirati pravo dotičnih osoba da obavljaju gospodarsku djelatnost u svojstvu zaposlene ili samozaposlene osobe niti bi se trebala provoditi provjera stanja na tržištu rada.

↓ 2003/109/EZ uvodna izjava 23.
(prilagođeno)
⇒ novo

- (41) Državljanima treće zemlje trebalo bi omogućiti stjecanje statusa osobe s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ u državi članici u koju su se preselili i u kojoj su se odlučili nastaniti pod uvjetima ~~usporedivima onima~~ ⇒ koji su isti kao oni ⇐ koji se zahtijevaju za njegovo stjecanje u prvoj državi članici. ⇒ Međutim, potrebno razdoblje boravka u drugoj državi članici trebalo bi biti tri godine, a zbrajanje razdoblja boravka u različitim državama članicama ne bi trebalo biti moguće. U tom bi slučaju druga država članica trebala imati mogućnost slobodno odlučiti hoće li odobriti socijalnu pomoć ili pomoć za uzdržavanje u svrhu školovanja, uključujući strukovno osposobljavanje, osobama s dugotrajnim boravkom u EU-u koje nisu zaposlenici ili samozaposlene osobe ili članovima njihovih obitelji prije nego što navršé pet godina zakonitog i neprekinutog boravka na njezinu državnom području, imajući na umu da se i građanima Unije koji su ostvarili pravo na slobodno kretanje u nekom drugom svojstvu osim kao zaposlenici ili samozaposlene osobe u skladu s Direktivom 2004/38/EZ ili člankom 21. UFEU-a ili članovima njihovih obitelji mogu uskratiti takva davanja prije nego što protekne pet godina njihova zakonitog i neprekinutog boravka. Druga država članica može odlučiti odobriti takvu pomoć osobama s dugotrajnim boravkom u EU-u prije nego što protekne pet godina zakonitog i neprekinutog boravka, pod uvjetom da osigurava jednaki tretman građana Unije koji ostvaruju prava na slobodno kretanje u skladu s Direktivom 2004/38/EZ ili člankom 21. UFEU-a, osim radnika, samozaposlenih osoba ili osoba koje zadržavaju taj status, članova njihovih obitelji, kao i državljana trećih zemalja s pravom na slobodno kretanje jednakovrijednim onom građana Unije na temelju sporazuma između Unije i njezinih država članica, s jedne strane, i trećih zemalja, s druge strane, te članova njihovih obitelji. Nadalje, prije no što protekne pet godina zakonitog i neprekinutog boravka u toj državi članici, ako je osoba s dugotrajnim boravkom u EU-u prestala obavljati djelatnost zaposlene ili samozaposlene osobe i nema dostatna sredstva za sebe i članove svoje obitelji ni sveobuhvatno zdravstveno osiguranje, zbog čega bi postala prevelik teret za sustav socijalne pomoći druge države članice, zakoniti boravak te osobe može se prekinuti na tom temelju s obzirom na činjenicu da građani Unije koji su ostvarivali pravo na slobodno kretanje i članovi njihovih obitelji mogu biti protjerani u takvoj situaciji. ⇐

↓ 2003/109/EZ uvodna izjava 24.
(prilagođeno)

- (42) Budući da ciljeve ~~predloženog djelovanja~~ ☒ ove Direktive ☒, utvrđivanje uvjeta za ~~odobranje~~ ☒ davanje ☒ i ukidanje statusa osobe s dugotrajnim boravkom i njemu pripadajućih prava te uvjeta pod kojima osobe s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ ostvaruju pravo na boravak u drugim državama članicama, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego ih se zbog opsega i učinaka djelovanja može na bolji način ostvariti na razini ~~Zajednice~~, ☒ Unije ☒, ~~Zajednica~~ ☒ Unija ☒ može donijeti mjere, u skladu s načelom supsidijarnosti ~~određenim~~ u članku 5. Ugovora ☒ o Europskoj uniji ☒ . U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.

↓ 2003/109/EZ uvodna izjava 25.
(prilagođeno)
⇒ novo

- (43) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola ~~☒~~ br. 21 ~~☒~~ o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske ~~☒~~ s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde ~~☒~~ priloženog Ugovoru o Europskoj uniji ~~☒~~ (UEU) ~~☒~~ i Ugovoru o ~~osnivanju Europske zajednice~~ ~~☒~~ funkcioniranju Europske unije (UFEU) ~~☒~~ i ne dovodeći u pitanje članke ~~☒~~ 3. i ~~☒~~ 4. ~~navedenog~~ ~~☒~~ tog ~~☒~~ protokola, ~~☒~~ Irska ~~☒~~ ~~te države članice ne sudjeluju~~ ~~☒~~ ne sudjeluje ~~☒~~ u donošenju ove Direktive, ~~nisu njome vezane niti se ona na njih te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.~~

[ILI]

U skladu s ~~člancima 1. i 2.~~ ~~☒~~ člankom 4.a ~~☒~~ Protokola ~~☒~~ br. 21 ~~☒~~ o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske ~~☒~~ s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde ~~☒~~ priloženog Ugovoru o Europskoj uniji ~~☒~~ (UEU) ~~☒~~ i Ugovoru o ~~osnivanju Europske zajednice~~ ~~☒~~ funkcioniranju Europske unije (UFEU) ~~☒~~ i ne dovodeći u pitanje članak 4. ~~navedenog~~ ~~☒~~ tog ~~☒~~ protokola, ~~te države članice ne sudjeluju u donošenju ove Direktive, nisu njome vezane niti se ona na njih primjenjuje~~ ~~☒~~ Irska je [dopisom od ...] obavijestila da želi sudjelovati u donošenju i primjeni ove Direktive. ~~☒~~

↓ 2003/109/EZ uvodna izjava 26.
(prilagođeno)

- (44) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola ~~☒~~ br. 22 ~~☒~~ o stajalištu Danske priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru ~~☒~~ o funkcioniranju Europske unije ~~☒~~ ~~osnivanju Europske zajednice~~, ~~☒~~ Danska ne sudjeluje u donošenju ove Direktive, ~~nije njome vezana niti se ona te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.~~

↓ novo

- (45) Obvezu prenošenja ove Direktive u nacionalno pravo trebalo bi ograničiti na one odredbe koje predstavljaju suštinsku izmjenu u usporedbi s prijašnjom direktivom. Obveza prenošenja nepromijenjenih odredaba proizlazi iz prijašnje direktive.
- (46) Ovom Direktivom ne bi se trebale dovoditi u pitanje obveze država članica u pogledu rokova za prenošenje u nacionalno pravo direktiva navedenih u Prilogu I. dijelu B,

↓ 2003/109/EZ (prilagođeno)
⇒ novo

~~DONJELO JE~~ ~~☒~~ DONIJELI SU ~~☒~~ OVU DIREKTIVU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

Ova Direktiva utvrđuje:

- (a) uvjete pod kojima država članica odobrava i ukida status osobe s dugotrajnim boravkom ~~u~~ u EU-u ~~i~~ i njemu pripadajuća prava državljanima trećih zemalja koji zakonito ~~u~~ i neprekinuto ~~u~~ borave na njezinu državnom području; i
- (b) uvjete ~~u~~ ulaska i ~~u~~ boravka ~~u~~ te prava državljana trećih zemalja iz točke (a) i članova njihovih obitelji ~~u~~ ~~za državljane trećih zemalja koji imaju status osobe s dugotrajnim boravkom~~, u državama članicama koje nisu ~~odobrile taj status~~ ~~u~~ država članica koja im je prva priznala status osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u ~~u~~.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Direktive:

- (a) „državljanin treće zemlje” znači osoba koja nije građanin Unije u smislu članka ~~17~~ ~~u~~ 20. ~~u~~ stavka 1. Ugovora;
- (b) „osoba s dugotrajnim boravkom ~~u~~ u EU-u ~~u~~ ” znači svaki državljanin treće zemlje koji ima status osobe s dugotrajnim boravkom ~~u~~ u EU-u ~~u~~ kako je predviđeno člancima ~~od~~ 4. do 7.;
- (c) „prva država članica” znači država članica koja je državljaninu treće zemlje ~~po prvi put~~ prva odobrila status osobe s dugotrajnim boravkom ~~u~~ u EU-u ~~u~~;
- (d) „druga država članica” znači svaka država članica koja nije ona koja je državljaninu treće zemlje ~~po prvi put~~ prva odobrila status osobe s dugotrajnim boravkom ~~u~~ u EU-u ~~u~~ i u kojoj ta osoba s dugotrajnim boravkom ostvaruje pravo na boravak;
- (e) „članovi obitelji” znači državljani trećih zemalja koji borave u dotičnoj državi članici u skladu s Direktivom Vijeća 2003/86/EZ ~~od 22. rujna 2003. o pravu na spajanje obitelji~~³⁷;

↓ 2011/51/EU članak 1. stavak 1.

- (f) „međunarodna zaštita” znači međunarodna zaštita kako je definirana u članku 2. točki (a) Direktive 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća ~~Direktive Vijeća od 29. travnja 2004. o minimalnim standardima u vezi s uvjetima koje moraju ispunjavati državljani trećih zemalja, ili osobe bez državljanstva, da im se prizna status izbjeglice ili osobe koja iz drugih razloga treba međunarodnu zaštitu te o sadržaju te zaštite~~³⁸.

³⁷ Direktiva Vijeća 2003/86/EZ od 22. rujna 2003. o pravu na spajanje obitelji (SL L 251, 3.10.2003., str. 12.).

³⁸ Direktiva 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te sadržaj odobrene zaštite (preinačena) (SL L 337, 20.12.2011., str. 9.).

↓ 2003/109/EZ (prilagođeno)

(g) „boravišna dozvola za osobu s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒” znači boravišna dozvola koju izdaje predmetna država članica nakon stjecanja statusa osobe s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒.

Članak 3.

Područje primjene

1. Ova se Direktiva primjenjuje na državljane trećih zemalja koji zakonito borave na državnom području države članice.
2. Ova se Direktiva ne primjenjuje na državljane trećih zemalja koji (kojima):
 - (a) borave u svrhu studiranja ili strukovnog osposobljavanja;
 - (b) je dozvoljeno da borave u državi članici na temelju privremene zaštite ili su zatražili dozvolu da borave na tom temelju i čekaju odluku o svojem statusu;

↓ 2011/51/EU članak 1. točka 2. podtočka (a)

- (c) je dozvoljeno da borave u državi članici na temelju oblika zaštite koji nije međunarodna zaštita ili su zatražili dozvolu da borave na tom temelju i čekaju odluku o svojem statusu;
 - (d) su zatražili međunarodnu zaštitu i o čijem zahtjevu još nije donesena konačna odluka;

↓ 2003/109/EZ (prilagođeno)

- (e) borave samo na privremenoj osnovi kao što su *au pair* ili sezonski radnici, ili radnici koje je uputio pružatelj usluge za potrebe prekograničnog pružanja usluga, ili kao prekogranični pružatelji usluga ~~ili u slučajevima kada su njihove boravišne dozvole formalno ograničene;~~
 - (f) uživaju pravni status koji uređuju Bečka konvencija o diplomatskim odnosima iz 1961., Bečka konvencija o konzularnim odnosima iz 1963., Konvencija iz 1969. o posebnim misijama ili Bečka konvencija o zastupanju država u njihovim odnosima s međunarodnim organizacijama općeg karaktera iz 1975.
 3. Ova se Direktiva primjenjuje ne dovodeći u pitanje povoljnije odredbe:
 - (a) bilateralnih i multilateralnih sporazuma između ~~Zajednice~~ ☒ Unije ☒ ili ~~Zajednice~~ ☒ Unije ☒ i njezinih država članica, s jedne strane, i trećih zemalja, s druge strane;
 - (b) bilateralnih sporazuma koji su već sklopljeni između države članice i treće zemlje prije dana stupanja na snagu ove Direktive;

↓ 2011/51/EU članak 1. točka 2.
podtočka (b)

(c) Europska konvencija o uspostavi od 13. prosinca 1955. Europske socijalne povelje od 18. listopada 1961., izmijenjene Europske socijalne povelje od 3. svibnja 1987., Europske konvencije o pravnom statusu radnika migranata od 24. studenoga 1977., stavka 11. Priloga Konvenciji o statusu izbjeglica od 28. srpnja 1951., kako je izmijenjena Protokolom potpisanim u New Yorku 31. siječnja 1967. i Europskog sporazuma o prijenosu odgovornosti za izbjeglice od 16. listopada 1980.

↓ 2003/109/EZ (prilagođeno)
⇒ novo

POGLAVLJE II.

DUGOTRAJNI BORAVAK U DRŽAVI ČLANICI

Članak 4.

Trajanje boravka

1. ⇒ Neovisno o stavku 3. ovog članka, ⇐ Države članice odobravaju status osobe s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ državljanima trećih zemalja koji zakonito i neprekinuto borave na njezinu državnom području pet godina neposredno prije podnošenja odgovarajućeg zahtjeva.

⇓ novo

2. Države članice uspostavljaju odgovarajuće kontrolne mehanizme kako bi osigurale da se zahtjev zakonitog i neprekinutog boravka propisno nadzire, posebno u pogledu zahtjeva koje podnose državljani trećih zemalja koji imaju i/ili su imali boravišnu dozvolu odobrenu na temelju bilo koje vrste ulaganja u državi članici.

3. Države članice dopuštaju državljanima trećih zemalja zbrajanje razdoblja boravka u različitim državama članicama kako bi ispunili zahtjev u pogledu trajanja boravka, pod uvjetom da se neposredno prije podnošenja zahtjeva navrše dvije godine zakonitog i neprekinutog boravka na državnom području države članice u kojoj je podnesen zahtjev za status osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u. Države članice ne uzimaju u obzir razdoblja boravka u svojstvu nositelja boravišne dozvole izdane na temelju bilo koje vrste ulaganja u drugoj državi članici za potrebe zbrajanja razdoblja boravka u različitim državama članicama.

↓ 2011/51/EU članak 1. točka 3.
podtočka (a) (prilagođeno)

~~1-4.~~ Države članice ne dodjeljuju status osobe s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ na temelju međunarodne zaštite, ako je međunarodna zaštita opozvana, ukinuta ili je njezino produljenje odbijeno kako je određeno u članku 14. stavku 3. i članku 19. stavku 3. Direktive ~~2004/83/EZ~~ 2011/95/EU.

↓ novo

5. Svako razdoblje boravka u svojstvu nositelja vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole izdane na temelju prava Unije ili nacionalnog prava, uključujući slučajeve obuhvaćene člankom 3. stavkom 2. točkama (a), (b), (c) i (e), uzima se u obzir za potrebe izračuna razdoblja iz stavka 1. ako je dotični državljanin treće zemlje stekao uvjete za boravak koji će mu omogućiti stjecanje statusa osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u.

↓ 2003/109/EZ

~~2. Razdoblja boravka zbog razloga iz članka 3. stavka 2. točaka (c) i (f) ne uzimaju se u obzir za potrebe izračuna razdoblja iz stavka 1.~~

~~Što se tiče slučajeva obuhvaćenih člankom 3. stavkom 2. točkom (a), kada je dotični državljanin treće zemlje stekao uvjete za odobrenje boravka koji će mu omogućiti odobravanje statusa osobe s dugotrajnim boravkom, samo polovica razdoblja boravka za potrebe studiranja ili strukovnog osposobljavanja može se uzeti u obzir u izračunu razdoblja iz stavka 1.~~

↓ 2011/51/EU članak 1. točka 3. podtočka (b)

Za osobe kojima je priznata međunarodna zaštita pri izračunavanju razdoblja iz stavka 1. uzima se u obzir barem polovica razdoblja između datuma podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu na temelju kojeg je ta međunarodna zaštita priznata i datuma kad je boravišna dozvola iz članka 24. Direktive ~~2004/83/EZ~~ 2011/95/EU izdana ili čitavo to razdoblje ako prelazi 18 mjeseci.

↓ 2003/109/EZ

~~3.6.~~ Razdoblja izbivanja s državnog područja predmetne države članice ne prekidaju razdoblje iz stavka 1. i uzimaju se u obzir za njegov izračun ako su kraći od šest uzastopnih mjeseci i ukupno ne iznose više od 10 mjeseci unutar razdoblja iz stavka 1.

U slučajevima privremenih posebnih ili iznimnih razloga i u skladu sa ~~njihovim~~ svojim nacionalnim pravom, države članice mogu prihvatiti da duže razdoblje izbivanja od onog iz prvog podstavka ne prekida razdoblje iz stavka 1. U takvim slučajevima države članice pri izračunu razdoblja iz stavka 1. ne uzimaju u obzir odgovarajuće razdoblje izbivanja.

Odstupajući od drugog podstavka, države članice pri izračunu ukupnog razdoblja iz stavka 1. mogu uzeti u obzir razdoblja izbivanja koja se odnose na upućivanje u drugu državu za potrebe zaposlenja, uključujući pružanje prekograničnih usluga.

↓ 2003/109/EZ (prilagođeno)
⇒ novo

Članak 5.

Uvjeti za stjecanje statusa osobe s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒

1. Države članice zahtijevaju od državljana trećih zemalja da im za sebe i članove obitelji koje uzdržavaju osiguraju dokaz da imaju:

(a) sigurne i redovite izvore sredstava ➡, koje im na raspolaganje može staviti i treća osoba, ⇐ ~~koji su~~ dostatne za uzdržavanje njih samih i članova njihove obitelji bez traženja naknade od sustava socijalne pomoći dotične države članice. Države članice ocjenjuju te izvore sredstava s obzirom na njihovu prirodu i redovitost te mogu u obzir uzeti razinu minimalnih plaća i mirovina prije podnošenja zahtjeva za odobravanje statusa osobe s dugotrajnim boravkom;

(b) zdravstveno osiguranje protiv svih rizika od kojih su obično osigurani državljani predmetne države članice.

↓ novo

2. Za potrebe stavka 1. točke (a) države članice ocjenjuju te izvore sredstava s obzirom na njihovu prirodu i redovitost i mogu u obzir uzeti razinu minimalnih plaća i mirovina prije podnošenja zahtjeva za odobravanje statusa osobe s dugotrajnim boravkom. Države članice mogu navesti određeni iznos kao referentni iznos, ali ne smiju nametnuti razinu minimalnog dohotka ispod koje bi svi zahtjevi za stjecanje statusa osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u bili odbijeni, neovisno o stvarnom ispitivanju situacije svakog podnositelja zahtjeva.

↓ 2003/109/EZ

~~3.2.~~ Države članice mogu od državljana trećih zemalja zahtijevati da ispune uvjete integracije, u skladu s nacionalnim pravom.

↓ novo

4. Ako države članice izdaju nacionalne boravišne dozvole u skladu s člankom 14., od podnositelja zahtjeva za boravišnu dozvolu EU-a za osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u ne zahtijevaju ispunjavanje strožih uvjeta za sredstva i integraciju od onih propisanih za podnositelje zahtjeva za takve nacionalne boravišne dozvole.

↓ 2003/109/EZ (prilagođeno)

Članak 6.

Javni poredak i javna sigurnost

1. Države članice mogu odbiti odobravanje statusa osobe s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ zbog javnog poretka i javne sigurnosti.

Pri donošenju odgovarajuće odluke, država članica uzima u obzir ozbiljnost ili vrstu kaznenog djela protiv javnog poretka ili javne sigurnosti ili opasnost koju dotična osoba predstavlja, istodobno uzimajući u obzir trajanje boravka i postojanje veza sa zemljom boravka.

2. Odbijanje iz stavka 1. ne smije se temeljiti ~~se~~ na ekonomskim razlozima.

Članak 7.

Stjecanje statusa osobe s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒

1. Da bi stekao status osobe s dugotrajnim boravkom $\boxtimes$ u EU-u $\boxtimes$, državljani treće zemlje podnosi zahtjev nadležnim tijelima države članice u kojoj boravi. Uz zahtjev se prilažu pisani dokazi određeni nacionalnim pravom kojima se dokazuje da podnositelj zahtjeva ispunjava uvjete određene u člancima 4. i 5. kao i, ako se to zahtijeva, valjana putna isprava ili njezina ovjerena preslika.

~~Dokazi iz prvog podstavka također mogu uključivati i dokumentaciju o odgovarajućem smještaju.~~

2. Nadležna državna tijela u najkraćem mogućem roku podnositelju zahtjeva daju pisanu obavijest o odluci, a u svakom slučaju najkasnije šest mjeseci od datuma podnošenja $\boxtimes$ potpunog $\boxtimes$ zahtjeva. O svakoj takvoj odluci obavješćuje se dotični državljani treće zemlje u skladu s postupcima obavješćivanja na temelju odgovarajućeg nacionalnog zakonodavstva.

~~U izuzetnim okolnostima vezanima uz složenost razmatranja zahtjeva, vremenski rok iz prvog podstavka može se produžiti.~~

↓ novo

Ako su, uz zahtjev, predloženi dokumenti ili pružene informacije neodgovarajući ili nepotpuni, nadležna tijela obavješćuju podnositelja zahtjeva o tome da su potrebni dodatni dokumenti ili informacije te određuju razuman rok za njihovo predložanje ili pružanje. Razdoblje iz prvog podstavka obustavlja se dok tijela ne zaprima dodatne dokumente ili informacije koje su potrebne. Ako se dodatni dokumenti ili informacije koje su potrebne ne dostave unutar tog roka, zahtjev se može odbiti.

↓ 2003/109/EZ (prilagođeno)

~~Nadalje, d~~Dotičnu osobu obavješćuje se o njezinim pravima i obvezama na temelju ove Direktive.

Sve posljedice nedonošenja odluke do kraja razdoblja predviđenog u ovoj odredbi utvrđuje se nacionalnim pravom odgovarajuće države članice.

3. Ako su ispunjeni uvjeti predviđeni člancima 4. i 5. i ako osoba ne predstavlja prijetnju u smislu članka 6., predmetna država članica odobrava državljaninu treće zemlje status osobe s dugotrajnim boravkom $\boxtimes$ u EU-u $\boxtimes$.

↓ novo

4. Ako se zahtjev za boravišnu dozvolu EU-a za osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u odnosi na državljanina treće zemlje koji je nositelj nacionalne boravišne dozvole koju je izdala ista država članica u skladu s člankom 14., ta država članica ne zahtijeva od podnositelja zahtjeva da dostavi dokaz o uvjetima predviđenima u članku 5. stavcima 1. i 2. ako je ispunjavanje tih uvjeta već provjereno u okviru zahtjeva za nacionalnu boravišnu dozvolu.

↓ 2003/109/EZ (prilagođeno)

Članak 8.

Boravišna dozvola ~~EU-a~~ $\boxtimes$ EU-a $\boxtimes$ za osobu s dugotrajnim boravkom

1. Status osobe s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ ~~staltrajan~~ je, podložno članku 9.
2. Države članice osobama s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ izdaju boravišnu dozvolu ~~EZ-a~~ ☒ EU-a ☒ za osobu s dugotrajnim boravkom. Dozvola vrijedi najmanje pet godina; ona se, na zahtjev prema potrebi, automatski produžuje po isteku važenja.
3. Boravišna dozvola ~~EZ-a~~ ☒ EU-a ☒ za osobu s dugotrajnim boravkom ~~može se izdati u obliku naljepnice ili posebnog dokumenta. Izdaje se u skladu s pravilima i standardnim predloškom određenim u Uredbi Vijeća (EZ) br. 1030/2002 od 13. lipnja 2002. o utvrđivanju jedinstvenog obrasca boravišnih dozvola za državljane trećih zemalja~~³⁹. Ispod naslova „vrsta dozvole”, države članice upisuju „osoba s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ ~~EZ~~”.

↓ 2011/51/EU članak 1. točka 4.
(prilagođeno)

4. Kad država članica izdaje boravišnu dozvolu EU-a ~~za dugotrajni boravak rezidenta~~ ☒ za osobu s dugotrajnim boravkom ☒ državljaninu treće zemlje kojem koja mu je priznala međunarodnu zaštitu, u toj dozvoli ~~EU za dugotrajni boravak rezidenta~~ u rubriku „Napomene” unosi se: „Međunarodna zaštita priznata u [ime države članice] dana [datum]”.

5. Kad boravišnu dozvolu EU ~~za dugotrajni boravak rezidenta~~ ☒ za osobu s dugotrajnim boravkom ☒ izdaje druga država članica državljaninu treće zemlje koji već ima boravišnu dozvolu EU-a ~~za dugotrajni boravak rezidenta~~ ☒ osobu s dugotrajnim boravkom ☒ koju je izdala druga država članica, koja sadrži napomenu iz stavka 4., druga država članica unosi istu napomenu u boravišnu dozvolu EU-a ~~za dugotrajni boravak rezidenta~~ ☒ za osobu s dugotrajnim boravkom koju izdaje ☒.

Prije nego što druga država članica unese napomenu iz stavka 4. od države članice₂ navedene u toj napomeni₂ zahtijeva se da proslijedi informacije o tom ima li resident osoba s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ još uvijek međunarodnu zaštitu. Država članica navedena u napomeni mora odgovoriti najkasnije 1 mjesec od zaprimanja zahtjeva za davanje informacija. Ako je međunarodna zaštita ukinuta pravomoćnom odlukom, druga država članica ne unosi navedenu napomenu.

6. Kad je u skladu s odgovarajućim međunarodnim aktima₂ ili međunarodnim pravom₂ odgovornost za međunarodnu zaštitu residenta osobe s dugotrajnim boravkom, nakon izdavanja boravišne dozvole EU ~~za dugotrajni boravak rezidenta~~ ☒ osobu s dugotrajnim boravkom u EU-u ☒ iz stavka 5., prenesena na drugu državu članicu, druga država članica u roku tri mjeseca od prijenosa u skladu s tim na odgovarajući način mijenja napomenu iz stavka ~~stavak~~ 4.

↓ 2003/109/EZ (prilagođeno)
⇒ novo

Članak 9.

Ukidanje ili gubitak statusa

³⁹ Uredba Vijeća (EZ) br. 1030/2002 od 13. lipnja 2002. o utvrđivanju jedinstvenog obrasca boravišnih dozvola za državljane trećih zemalja (SL L 157, 15.6.2002., str. 1.).

1. Osobe s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ nemaju pravo zadržati status osobe s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ u sljedećim slučajevima:

- (a) otkrivanjem da je status osobe s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ stečen prijevarom;
- (b) donošenjem ~~mjera protjerivanja~~ ☒ odluke o prestanku zakonitog boravka ☒ pod uvjetima predviđenima člankom ~~13.12.~~;
- (c) u slučaju izbivanja s područja ~~Zajednice~~ ☒ Unije ☒ u razdoblju od ~~12~~ ☒ ⇒ 24 ☒ uzastopnih mjeseci.

2. Odstupajući od stavka 1. točke (c), države članice mogu predvidjeti da ☒ zbog posebnih ili iznimnih razloga ☒ izbivanja duža od ~~12~~ ⇒ 24 ☒ uzastopnih mjeseci ~~ili zbog posebnih ili izuzetnih razloga~~ ne povlače za sobom ukidanje ili gubitak statusa.

3. Države članice mogu predvidjeti da osoba s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ ne može zadržati svoj status osobe s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ u slučajevima kada predstavlja prijetnju javnom poretku, s obzirom na ozbiljnost kaznenog djela koje je počinila, ali takva prijetnja nije razlog za ~~protjerivanje~~ ☒ prestanak njezina boravka ☒ u smislu članka ~~13.12.~~

↓ 2011/51/EU članak 1. točka 5.
(prilagođeno)

~~4.3.a~~ Države članice mogu status ~~rezidenta~~ osobe s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ opozvati, ako je međunarodna zaštita opozvana, ukinuta ili je njezino produljenje odbijeno, kako je određeno u članku 14. stavku 3. i članku 19. stavku 3. Direktive ~~2004/83/EZ~~ 2011/95/EU, ako je status ~~rezidenta~~ osobe s dugotrajnim boravkom dobiven na temelju međunarodne zaštite.

↓ 2003/109/EZ (prilagođeno)

~~5.4.~~ Osoba s dugotrajnim boravkom koja je boravila u drugoj državi članici u skladu s poglavljem III. više nema pravo zadržati svoj status osobe s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ stečen u prvoj državi članici kada je takav status odobren u drugoj državi članici u skladu s člankom ~~26.23.~~

U svakom slučaju, nakon šest godina izbivanja s državnog područja države članice koja je odobrila status osobe s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒, dotična osoba više nema pravo zadržati svoj status osobe s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ u navedenoj državi članici.

Odstupajući od drugog podstavka, dotična država članica može predvidjeti da zbog posebnih razloga osoba s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ zadrži svoj status u navedenoj državi članici u slučaju izbivanja tijekom razdoblja dužeg od šest godina.

↓ novo

Dotične države članice mogu razmjenjivati informacije u svrhu provjere gubitka ili opoziva statusa u skladu sa slučajevima iz ovog stavka.

↓ 2003/109/EZ (prilagođeno)

~~6.5.~~ S obzirom na slučajeve iz stavka 1. točke (c) i stavka 4., države članice koje su odobrile status predviđaju pojednostavljeni postupak za ponovno stjecanje statusa osobe s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒.

~~Navedeni se postupak primjenjuje osobito u slučajevima osoba koje su boravile u drugoj državi članici radi studiranja.~~

~~U nacionalnom se pravu određuju uvjeti i postupak za ponovno stjecanje statusa osobe s dugotrajnim boravkom.~~

↓ novo

U tim slučajevima države članice mogu odlučiti da neće zahtijevati ispunjavanje uvjeta utvrđenih u članku 4. stavku 1. i članku 5. stavku 1.

Države članice ne smiju zahtijevati od državljana trećih zemalja koji podnesu zahtjev za ponovno stjecanje statusa osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u da ispune uvjete integracije.

↓ 2003/109/EZ (prilagođeno)

~~7.6.~~ Prestanak važenja boravišne dozvole ☒ EU-a za osobu s dugotrajnim boravkom ☒ ~~EZ-a za osobu s dugotrajnim boravištem~~ ni u kojem slučaju za sobom ne povlači ukidanje ili gubitak statusa osobe s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒.

~~8.7.~~ Ako ukidanje ili gubitak statusa osobe s dugotrajnim boravkom ne dovodi do ~~udaljenja~~ ☒ prestanka zakonitog boravka ☒, država članica dozvoljava dotičnoj osobi da ostane na njezinom državnom području ako ispunjava uvjete predviđene njezinim nacionalnim pravom i/ili ako ne predstavlja prijetnju javnom poretku ili javnoj sigurnosti.

Članak 10.

Postupovna jamstva

1. Moraju se navesti razlozi za svaku odluku kojom se odbija zahtjev za odobravanje statusa osobe s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ ili se taj status ukida. O svakoj takvoj odluci obavješćuje se dotični državljanin treće zemlje u skladu s postupcima obavješćivanja na temelju odgovarajućeg nacionalnog zakonodavstva. U obavijesti se navode dostupni postupci za korištenje pravnog lijeka i vrijeme unutar kojeg može djelovati.

2. Ako je zahtjev za odobravanje statusa osobe s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ odbijen ili je taj status ukinut ili izgubljen ili ako boravišna dozvola nije obnovljena, dotična osoba ima pravo koristiti pravni lijek u dotičnoj državi članici.

↓ novo

3. Ako države članice izdaju nacionalne boravišne dozvole u skladu s člankom 14., one nositeljima boravišnih dozvola EU-a za osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u i podnositeljima zahtjeva za njih odobravaju iste postupovne zaštitne mjere koje su predviđene u okviru njihovih nacionalnih sustava ako su postupovna jamstva u okviru tih nacionalnih sustava povoljnija od onih predviđenih ovim člankom stavcima 1. i 2. te člankom 7. stavkom 2.

Članak 11.

Naknade

Države članice mogu zahtijevati plaćanje pristojbi za obradu zahtjeva u skladu s ovom Direktivom. Visina pristojbi koje država članica utvrđuje za obradu zahtjeva ne smije biti nerazmjerna ili pretjerana.

Ako države članice izdaju nacionalne boravišne dozvole u skladu s člankom 14., od podnositelja zahtjeva za status osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u ne smiju zahtijevati plaćanje pristojbi koje su više od onih koje su propisane za podnositelje zahtjeva za nacionalne boravišne dozvole.

↓ 2003/109/EZ (prilagođeno)
⇒ novo

Članak ~~12.~~⁴¹

Jednaki tretman

1. Osobe s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ uživaju jednaki tretman kao i državljani s obzirom na:

- (a) pristup djelatnostima u okviru zaposlenja i samozaposlenja, pod uvjetom da takve djelatnosti ne uključuju ni povremeno sudjelovanje u obavljanju javne vlasti te uvjetima zaposlenja i radnim uvjetima, uključujući uvjete koji se odnose na otkaz i naknadu;
- (b) obrazovanje i strukovno osposobljavanje, uključujući studentske stipendije u skladu s nacionalnim pravom;
- (c) priznavanje stručnih diploma, svjedodžbi i drugih kvalifikacija, u skladu s odgovarajućim nacionalnim postupcima;
- (d) ⇒ grane ⇐ socijalne sigurnosti ~~osiguranja~~, ⇒ iz članka 3. Uredbe (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁰ i ⇐ socijalnu pomoć i socijalnu zaštitu, kako je definirano u nacionalnom pravu;
- (e) porezne olakšice;
- (f) pristup robi i uslugama i opskrbi robom i uslugama dostupnima javnosti, ⇒ , uključujući privatnim nekretninama, ⇐ te postupcima za ~~riješavanje stambenog pitanja~~ ⇒ ishođenje socijalnog stanovanja ⇐;
- (g) slobode udruživanja i povezivanja te članstva u organizaciji koja zastupa radnike ili poslodavce ili svakoj organizaciji čiji članovi obavljaju određeno zanimanje, uključujući povlastice koje imaju od takvih organizacija, ne dovodeći u pitanje nacionalne odredbe o javnom poretku i javnoj sigurnosti;
- (h) slobodan pristup cjelokupnom državnom području predmetne države članice, u okviru ograničenja predviđenih nacionalnim pravom iz sigurnosnih razloga.

2. ~~Što se time~~ U pogledu odredaba stavka 1. točaka (b), (d), (e), (f) i (g), predmetna država članica može ograničiti jednaki tretman na slučajeve kada se prijavljeno ili uobičajeno

⁴⁰

Uredba (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti (SL L 166, 30.4.2004., str. 1.).

mjesto boravka osobe s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ , ili članova obitelji za koje ta osoba traži pogodnosti, nalazi na državnom području dotične države članice.

3. Države članice mogu ograničiti jednak tretman prema državljanima u sljedećim slučajevima:

(a) države članice mogu zadržati ograničenja pristupa djelatnostima u okviru zaposlenja ili samozaposlenja u slučajevima u kojima su, u skladu s postojećim nacionalnim zakonodavstvom ili zakonodavstvom Zajednice ☒ Unije ☒ , te djelatnosti rezervirane za državljane, građane EU-a ili EGP-a;

(b) države članice mogu zahtijevati dokaz o odgovarajućem znanju jezika za pristup obrazovanju i osposobljavanju. Pristup sveučilištu može podliijegati ispunjavanju posebnih obrazovnih preduvjeta.

~~4. Države članice mogu ograničiti jednak tretman u pogledu socijalne pomoći i socijalne zaštite na osnovne oblike pomoći.~~

↓ 2011/51/EU članak 1. točka 6.

~~4.4.a~~ Kad je riječ o državi članici koja je priznala međunarodnu zaštitu, stavci 3. i 4. ne dovode u pitanje Direktivu ~~2004/83/EZ~~ 2011/95/EU.

↓ novo

5. Osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u koje se sele u treću zemlju ili njihove nadživjele uzdržavane osobe koje borave u trećoj zemlji i ostvaruju prava na temelju osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u dobivaju, na temelju starosti, invaliditeta i smrti, zakonske mirovine ostvarene na temelju prethodnog radnog staža osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u stečenog u skladu sa zakonodavstvom iz članka 3. Uredbe (EZ) br. 883/2004 pod istim uvjetima i istim stopama kao i državljani dotičnih država članica kada se takvi državljani presele u treću zemlju.

↓ 2003/109/EZ (prilagođeno)

~~5.6.~~ Države članice mogu odlučiti odobriti pristup dodatnim pomoćima ☒ davanjima ☒ u područjima iz stavka 1. Države članice također mogu odlučiti odobriti jednak tretman u odnosu na područja koja nisu obuhvaćena stavkom 1.

↓ novo

7. Ako države članice izdaju nacionalne boravišne dozvole u skladu s člankom 14., nositeljima boravišne dozvole EU-a za osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u dodjeljuju ista prava na jednak tretman kao i ona dodijeljena nositeljima nacionalnih boravišnih dozvola, ako su ta prava na jednak tretman povoljnija od onih predviđenih ovim člankom.

Članak ~~13.42.~~

Zaštita od ~~protjerivanja~~ ☒ odluka o prestanku zakonitog boravka ☒

1. Države članice mogu odlučiti ~~protjerati osobu~~ ☒ prekinuti zakoniti boravak osobe ☒ s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ samo ako predstavlja stvarnu i dovoljno ozbiljnu prijetnju javnom poretku ili javnoj sigurnosti.
2. Odluka iz stavka 1. ne donosi se na temelju ekonomskih razloga.
3. Prije donošenja odluke o ~~protjerivanju~~ ☒ prestanku zakonitog boravka ☒ osobe s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒, države članice uzimaju u obzir sljedeće čimbenike:
 - (a) trajanje boravka na njihovom državnom području;
 - (b) dob dotične osobe;
 - (c) posljedice za dotičnu osobu i članove njezine obitelji;
 - (d) veze sa zemljom boravišta ili nepostojanje veza sa zemljom podrijetla.

~~3-a4.~~ Kad država članica odluči ~~prognati rezidenta~~ ☒ prekinuti zakoniti boravak osobe ☒ s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒, čija boravišna dozvola EU za osobu s dugotrajnim ~~boravkomak~~ sadrži napomenu iz članka 8. stavka 4., od države članice navedene u toj napomeni zahtijeva se da potvrdi je li predmetna osoba još uvijek korisnica međunarodne zaštite u toj državi članici. Država članica navedena u napomeni mora odgovoriti najkasnije 1 mjesec od zaprimanja zahtjeva za davanje informacija.

~~3-b5.~~ Ako je ~~rezident osoba~~ s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ još uvijek korisnik međunarodne zaštite u državi članici navedenoj u napomeni, ~~ta će osoba biti protjerana~~ ☒ od te se osobe zahtijeva da ode u skladu s člankom 6. stavkom 2. Direktive 2008/115/EZ ☒ u tu državu članicu koja, ne dovodeći u pitanje važeće pravo Unije ili međunarodno pravo i načelo spajanja obitelji, odmah ~~ponovno~~ bez ikakvih formalnosti mora prihvatiti tog korisnika i članove njegove obitelji.

~~3-e6.~~ Odstupajući od stavka ~~3-b5.~~ država članica koja je donijela odluku o ~~izgonu rezidenta~~ ☒ prestanku zakonitog boravka osobe ☒ s dugotrajnim boravkom, u skladu sa svojim međunarodnim obvezama pridržava pravo da ~~rezidenta osobu~~ s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ ~~premjesti~~ ☒ prisilno udalji ☒ u zemlju koja nije država članica koja je priznala međunarodnu zaštitu, kad ta osoba ispunjava uvjete iz članka 21. stavka 2. Direktive ~~2004/83/EZ~~ 2011/95/EU.

~~4-7.~~ Kada se donese odluka o ~~protjerivanju~~ ☒ prestanku zakonitog boravka osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u ☒, osobi s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ omogućuje se korištenje pravnog lijeka u dotičnoj državi članici.

~~5.8.~~ Osobama s dugotrajnim boravkom ~~u~~ u EU-u ~~koje~~ koje nemaju dostatna sredstva pruža se pravna pomoć pod istim uvjetima koji se primjenjuju na državljane države u kojoj borave.

↓ 2011/51/EU članak 1. točka 7.
podtočka (b)

~~6.9.~~ Ovaj članak ne dovodi u pitanje članak 21. stavak 1. Direktive ~~2004/83/EZ~~ 2011/95/EU.

↓ 2003/109/EZ (prilagođeno)
⇒ novo

~~Članak 14.13.~~

~~Povoljnije nacionalne odredbe~~ Nacionalne boravišne dozvole sa stalnim ili neograničenim rokom važenja

⇒ Ova Direktiva ne dovodi u pitanje pravo ~~državea članicea mogu izdati~~ da izdaju boravišne dozvole sa stalnim ili neograničenim rokom važenja koje nisu boravišne dozvole za osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u izdane u skladu s ovom Direktivom ~~pod uvjetima koji su povoljniji od onih utvrđenih ovom Direktivom.~~ Takvim boravišnim dozvolama ne dodjeljuje se pravo na boravak u drugim državama članicama kako je predviđeno poglavljem III. ove Direktive.

↓ novo

Članak 15.

Članovi obitelji

1. Djeca osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u koja su rođena ili posvojena na državnom području države članice koja je toj osobi izdala boravišnu dozvolu EU-a za osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u automatski stječu status osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u, a da pritom ne podliježu uvjetima iz članka 4. i 5. Osoba s dugotrajnim boravkom u EU-u podnosi zahtjev nadležnim tijelima države članice u kojoj boravi kako bi dobila boravišnu dozvolu EU-a za osobu s dugotrajnim boravkom u EU-u za svoje dijete.

2. Odstupajući od članka 4. stavka 1. trećeg podstavka i članka 7. stavka 2. prvog podstavka Direktive 2003/86/EZ, uvjeti i mjere za integraciju iz tih odredbi smiju se primijeniti, ali tek nakon što je dotičnim osobama odobreno spajanje obitelji.

3. Odstupajući od članka 5. stavka 4. prvog podstavka Direktive 2003/86/EZ, ako su ispunjeni uvjeti za spajanje obitelji, odluka se donosi i o njoj se obavješćuje što prije, a najkasnije 90 dana nakon datuma podnošenja zahtjeva za spajanje obitelji. Članak 7. stavak 2. i članak 10. ove Direktive primjenjuju se na odgovarajući način.

4. Odstupajući od članka 14. stavka 2. Direktive 2003/86/EZ, države članice ne ispituju stanje na svojem tržištu rada.

5. Ako države članice izdaju nacionalne boravišne dozvole u skladu s člankom 14., one članovima obitelji osoba s dugotrajnim boravkom u EU-u dodjeljuju ista prava kao i članovima obitelji nositelja takvih nacionalnih boravišnih dozvola ako su ta prava povoljnija od onih predviđenih u stavcima od 1. do 4. ovog članka.

POGLAVLJE III.

BORAVAK U DRUGIM DRŽAVAMA ČLANICAMA

Članak 16.44.

Načelo

1. Osoba s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ stječe pravo na boravak na državnom području ⇒ druge ⇐ države članice ~~koja joj nije odobrila status osobe s dugotrajnim boravištem, za razdoblje duže od tri mjeseca~~, pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom poglavlju.

2. Osoba s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ može boraviti u drugoj državi članici iz sljedećih razloga:

- (a) obavljanje gospodarske djelatnosti u svojstvu zaposlene ili samozaposlene osobe;
- (b) studij ili strukovno osposobljavanje;
- (c) druge svrhe.

~~3. U slučajevima gospodarske djelatnosti u svojstvu zaposlene ili samozaposlene osobe iz stavka 2. točke (a), države članice mogu razmotriti stanje na njihovu tržištu rada i primijeniti nacionalne postupke s obzirom na zahtjeve za popunjavanje slobodnog radnog mjesta ili obavljanje takvih djelatnosti.~~

~~Zbog politike tržišta rada, države članice mogu dati prednost građanima Unije u odnosu na državljane trećih zemalja, ako tako predviđa zakonodavstvo Zajednice, kao i državljanima trećih zemalja koji zakonito borave i primaju naknade za vrijeme nezaposlenosti u dotičnoj državi članici.~~

~~4. Odstupajući od odredaba iz stavka 1., države članice mogu ograničiti ukupan broj osoba kojima se može odobriti pravo na boravak, pod uvjetom da su takva ograničenja već određena za prihvrat državljana trećih zemalja u postojećem zakonodavstvu u vrijeme donošenja ove Direktive.~~

5.3. Ovo se poglavlje ne odnosi na boravak osoba s dugotrajnim boravkom na državnom području država članica:

- (a) kao zaposleni radnici koje je pružatelj usluge uputio za potrebe pružanja prekograničnih usluga;
- (b) kao pružatelji prekograničnih usluga.

Države članice mogu odlučiti, u skladu s nacionalnim pravom, o uvjetima pod kojima osobe s dugotrajnim boravkom, a koje se žele preseliti u drugu državu članicu s ciljem obavljanja gospodarske djelatnosti kao sezonski radnici, mogu boraviti u toj državi članici. Na prekogranične radnike također se mogu primjenjivati posebne odredbe nacionalnog prava.

~~6.4.~~ Ovo poglavlje ne dovodi u pitanje odgovarajuće zakonodavstvo ~~Zajednice~~ ☒ Unije ☒ o socijalnoj ~~in osiguranju~~ sigurnosti s obzirom na državljane trećih zemalja.

Članak 17.15.

Uvjeti za ~~b~~ Boravak u drugoj državi članici

1. U najkraćem mogućem roku, a najkasnije tri mjeseca nakon ulaska na državno područje druge države članice, osoba s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ prijavljuje se kod nadležnih tijela te države članice za boravišnu dozvolu.

↓ 2003/109/EZ (prilagođeno)
⇒ novo

Države članice ~~mogu~~ ⇒ moraju ⇐ prihvatiti da osoba s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ podnosi ~~ese~~ zahtjev za boravišnu dozvolu nadležnim tijelima druge države članice dok još uvijek boravi na državnom području prve države članice.

2. Države članice mogu od dotičnih osoba zahtijevati da dostave dokaze da imaju:

(a) stabilne i redovite izvore sredstava ⇒ , koje im na raspolaganje može staviti i treća osoba, ⇐ dostatne za njihovo uzdržavanje i za uzdržavanje članova njihovih obitelji, bez traženja socijalne pomoći od dotične države članice. Za svaku kategoriju iz članka ~~14.16.~~ stavka 2. države članice ocjenjuju te izvore sredstava s obzirom na njihovu prirodu i redovitost te mogu uzeti u obzir razinu minimalnih plaća i mirovina;

(b) zdravstveno osiguranje koje obuhvaća sve rizike u drugoj državi članici od kojih su obično osigurani njezini vlastiti državljani u dotičnoj državi članici.

3. Države članice mogu zahtijevati od državljana trećih zemalja da poštuju mjere integracije, u skladu s nacionalnim pravom.

Ovaj se uvjet ne primjenjuje ako se od državljana treće zemlje zahtijevalo da ispune uvjete integracije s ciljem odobrenja statusa osobe s dugotrajnim boravkom u skladu s odredbama članka 5. stavka 2.

Ne dovodeći u pitanje drugi podstavak, od dotičnih se osoba može zahtijevati pohađanje tečajeva jezika.

4. Uz zahtjev se prilažu pisani dokazi određenim nacionalnim pravom kojima se dokazuje da dotične osobe ispunjavaju odgovarajuće uvjete, kao i njihova boravišna dozvola za dugotrajni boravak i valjana putna isprava ili njihove ovjerene preslike.

~~Dokazi iz prvog podstavka također mogu uključivati i dokumentaciju o odgovarajućem smještaju.~~

Osobito:

(a) u slučaju obavljanja gospodarske djelatnosti, druga država članica može od dotičnih osoba zahtijevati dostavljanje sljedećih dokaza:

i. ako se radi o zaposlenim osobama, da imaju ugovor o radu, izjavu poslodavca da su zaposleni ili prijedlog ugovora o radu, pod uvjetima predviđenima u nacionalnom pravu. Države članice određuju koji se od navedenih oblika dokaza zahtijevaju;

- ii. ako se radi o samozaposlenim osobama, da imaju odgovarajuća potrebna sredstva, u skladu s nacionalnim pravom, za obavljanje gospodarske djelatnosti u tom svojstvu, dostavljajući potrebne dokumente i dozvole;
- (b) u slučaju studiranja ili strukovnog osposobljavanja, druga država članica može od dotičnih osoba tražiti da dostave dokaze o upisu na akreditiranu ustanovu s ciljem studiranja ili strukovnog osposobljavanja.

↓ novo

U pogledu obavljanja gospodarske djelatnosti u reguliranoj profesiji kako je definirana u članku 3. stavku 1. točki (a) Direktive 2005/36/EZ, za potrebe podnošenja zahtjeva za boravišnu dozvolu u drugoj državi članici, osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u uživaju jednak tretman kao građani Unije u pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija, u skladu s primjenjivim pravom Unije i nacionalnim pravom.

5. Osobi s dugotrajnim boravkom u EU-u dopušteno je početi raditi ili studirati u drugoj državi članici najkasnije 30 dana nakon dana podnošenja potpunog zahtjeva.

↓ 2003/109/EZ (prilagođeno)
⇒ novo

Članak 18. ~~16.~~

⊗ Boravak u drugoj državi članici za ⊗ ~~članove~~ obitelji

1. Kada osoba s dugotrajnim boravkom ⊗ u EU-u ⊗ ostvaruje svoje pravo na boravak u drugoj državi članici i kada je obitelj već osnovana u prvoj državi članici, članovima njezine obitelji ~~koji ispunjavaju uvjete~~ iz članka 4. stavka 1. Direktive 2003/86/EZ dozvoljeno je pratiti osobu ~~osobi~~ s dugotrajnim boravkom ⊗ u EU-u ⊗ ili joj se pridružiti.
2. Kada osoba s dugotrajnim boravkom ⊗ u EU-u ⊗ ostvaruje svoje pravo na boravak u drugoj državi članici i kada je obitelj već osnovana u prvoj državi članici, članovima obitelji koji nisu navedeni u članku 4. stavku 1. Direktive 2003/86/EZ može se dozvoliti praćenje osobe s dugotrajnim boravkom ⊗ u EU-u ⊗ ili pridruživanje toj osobi.
3. S obzirom na podnošenje zahtjeva za boravišnu dozvolu, primjenjuju se odredbe članka ~~15.~~17. stavka 1.
4. Druga država članica može tražiti da dotični članovi obitelji svom zahtjevu za boravišnu dozvolu prilože:
 - (a) svoju boravišnu dozvolu EU-a za osobu s dugotrajnim boravkom ⊗ u EU-u ⊗ ili boravišnu dozvolu i valjanu putnu ispravu ili njihove ovjerene preslike;
 - (b) dokaz da su boravili kao članovi obitelji osobe s dugotrajnim boravkom ⊗ u EU-u ⊗ u prvoj državi članici;
 - (c) dokaz da imaju stabilne i redovite izvore sredstava⇒, koje im na raspolaganje može staviti i treća osoba, ⇐ koji su dostatni za njihovo uzdržavanje bez traženja socijalne pomoći dotične države članice ili da osoba s dugotrajnim boravkom ⊗ u EU-u ⊗ ima takve izvore sredstava i osiguranje za njih, kao i zdravstveno osiguranje od svih rizika u drugoj državi članici. Države članice ocjenjuju te izvore s obzirom na njihovu prirodu i redovitost te mogu u obzir uzeti razinu minimalnih plaća i mirovina.

5. Ako obitelj već nije osnovana u prvoj državi članici, primjenjuje se Direktiva 2003/86/EZ.

Članak 19.47.

Javni poredak i javna sigurnost

1. Države članice mogu odbiti zahtjeve za boravak koje su podnijele osobe s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ ili članovi njihovih obitelji kada dotična osoba predstavlja prijetnju javnom poretku ili javnoj sigurnosti.

Pri donošenju odgovarajuće odluke, država članica razmatra ozbiljnost ili vrstu kaznenog djela protiv javnog poretka ili javne sigurnosti koje je počinila osoba s dugotrajnim boravkom ili član(-ovi) njezine obitelji, ili opasnost koju predstavlja dotična osoba.

2. Odluka iz stavka 1. ne smije se temeljiti se na ekonomskih čimbenicima.

Članak 20.48.

Javno zdravlje

~~1.~~ Države članice mogu odbiti zahtjeve za boravak koje su podnijele osobe s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ ili članovi njihovih obitelji kada dotična osoba predstavlja prijetnju javnom zdravlju, ~~⇨~~ kako je ta definirana u članku 2. točki 21. Uredbe (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća⁴¹ ~~⇨~~.

~~2.~~ ~~Bolesti koje mogu opravdati odbijanje dopuštenja za ulazak ili pravo na boravak na državnom području druge države članice isključivo su bolesti definirane odgovarajućim primjenjivim instrumentima Svjetske zdravstvene organizacije i druge takve infektivne ili zarazne parazitske bolesti koje podliježu zaštitnim odredbama s obzirom na državljane države domaćina. Države članice ne uvode nove dodatne odredbe ili prakse ograničavanja.~~

~~3.~~ ~~Bolesti kojima se osoba zarazila nakon izdavanja prve boravišne dozvole u drugoj državi članici ne opravdava odbijanje zahtjeva za produženje dozvole ili protjerivanje s državnog područja.~~

~~4.~~ ~~Država članica može zahtijevati liječnički pregled osoba na koje se ova Direktiva odnosi kako bi se potvrdilo da ne boluju ni od kakvih bolesti iz stavka 2. Takvi liječnički pregledi, koji mogu biti besplatni, ne provode se sustavno.~~

Članak 21.49.

Razmatranje zahtjeva i izdavanje boravišne dozvole

1. Nadležna državna tijela ~~⇨~~ donose odluku o zahtjevu i obavješćuju o tome podnositelja zahtjeva pisanim putem što prije, a najkasnije 90 dana ~~⇨~~ ~~obrađuju zahtjeve u roku od četiri mjeseca~~ od datuma ~~njihova~~ podnošenja ☒ zahtjeva ☒.

Ako zahtjevu nisu priloženi pisani dokazi navedeni u člancima ~~15.17.~~ i ~~16.18.~~, ili u iznimnim okolnostima vezanima uz složenost razmatranja zahtjeva, vremenski rok iz prvog stavka može se produžiti za dodatno razdoblje od najviše ~~⇨~~ 30 dana ~~⇨~~. U takvim slučajevima nadležna državna tijela o tome izvješćuju podnositelja zahtjeva.

⁴¹ Uredba (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o Zakoniku Unije o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama) (SL L 77, 23.3.2016., str. 1.).

2. Ako su uvjeti predviđeni člancima ~~14.~~ 16., ~~15.~~ 17. i ~~16.~~ 18. ispunjeni, tada, u skladu s odredbama o javnom poretku, javnoj sigurnosti i javnom zdravlju iz članaka ~~17.~~ 19. i ~~18.~~ 20., druga država članica izdaje osobi s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ boravišnu dozvolu koja se može produžiti. Ta se boravišna dozvola, na zahtjev, ako se zatraži, može produžiti po isteku važenja. Druga država članica obavješćuje prvu državu članicu o svojoj odluci.

3. Druga država članica izdaje članovima obitelji osobe s dugotrajnim boravkom u ☒ EU-u ☒ boravišne dozvole koje se mogu produžiti i koje imaju isti rok važenja kao i dozvola izdana osobi s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒.

↓ novo

4. Odstupajući od članka 15. stavka 1. Direktive 2003/86/EZ, za potrebe izračunavanja trajanja boravka koji se zahtijeva za stjecanje autonomne boravišne dozvole zbrajaju se razdoblja boravka u različitim državama članicama. Države članice mogu zahtijevati dvije godine zakonitog i neprekinutog boravka na državnom području države članice u kojoj je zahtjev za autonomnu boravišnu dozvolu podnesen neposredno prije tog podnošenja odgovarajućeg zahtjeva za autonomnu boravišnu dozvolu.

↓ 2011/51/EU članak 1. točka 8.
(prilagođeno)

Članak ~~22.~~ 19. a

Izmjene boravišne dozvole EU-a ☒ za osobu s dugotrajnim boravkom u EU-u ☒ ~~za dugotrajni boravak rezidenta~~

1. Kad boravišna dozvola EU-a za ~~dugotrajni boravak rezidenta~~ ☒ sadrži ☒ osobu s dugotrajnim boravkom u EU-u sadržava ☒ napomenu iz članka 8. stavka 4. i kad se u skladu s odgovarajućim međunarodnim instrumentima, ili međunarodnim pravom, odgovornost za međunarodnu zaštitu ~~rezidenta s dugotrajnim boravištem~~ ☒ osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u ☒ prenese na drugu državu članicu prije nego što ta država članica izda boravišnu dozvolu EU-a ~~za dugotrajni boravak rezidenta~~ ☒ za osobu s dugotrajnim boravkom u EU-u ☒ iz članka 8. stavka 5., druga država članica traži od države članice koja je izdala boravišnu dozvolu EU-a ~~za dugotrajni boravak rezidenta~~ ☒ za osobu s dugotrajnim boravkom u EU-u ☒ da u skladu s tim na odgovarajući način izmijeni tu napomenu.

2. Kad je ~~rezidentu s dugotrajnim boravištem~~ ☒ osobi s dugotrajnim boravkom u EU-u ☒ priznata međunarodna zaštita u drugoj državi članici prije nego što je ta država članica izdala boravišnu dozvolu EU-a ~~za dugotrajni boravak rezidenta~~ ☒ za osobu s dugotrajnim boravkom u EU-u ☒ iz članka 8. stavka 5., ta država članica traži od države članice koja je izdala boravišnu dozvolu EU-a ~~za dugotrajni boravak rezidenta~~ ☒ za osobu s dugotrajnim boravkom u EU-u ☒ da je izmijeni tako da se unese napomena iz članka 8. stavka 4.

3. Nakon zahtjeva iz stavka 1. i stavka 2. država članica koja je izdala boravišnu dozvolu EU-a za ~~dugotrajni boravak rezidenta~~ ☒ osobu s dugotrajnim boravkom ☒ izdaje izmijenjenu boravišnu dozvolu EU-a za ~~dugotrajni boravak rezidenta~~ ☒ osobu s dugotrajnim boravkom ☒ najkasnije tri mjeseca od zaprimanja zahtjeva druge države članice.

Članak 23.~~20.~~

Postupovna jamstva

1. Moraju se navesti razlozi za svaku odluku kojom se odbija zahtjev za boravišnu dozvolu. O svakoj takvoj odluci obavješćuje se dotičnog državljanina treće države u skladu s postupcima obavješćivanja na temelju odgovarajućeg nacionalnog zakonodavstva. U obavijesti se navode dostupni mogući postupci korištenja pravnog lijeka i rok za djelovanje.

Sve posljedice nedonošenja odluke do kraja razdoblja iz članka ~~19.21.~~ stavka 1. utvrđuju se nacionalnim zakonodavstvom odgovarajuće države članice.

2. Ako je zahtjev za odobrenje boravišne dozvole odbijen ili ako boravišna dozvola nije produžena ili je ukinuta, dotična osoba ima pravo korištenja pravnog lijeka u predmetnoj državi članici.

Članak 24.~~21.~~

Tretman osiguran u drugoj državi članici

1. Čim dobiju boravišnu dozvolu predviđenu člankom ~~19.21.~~ u drugoj državi članici, osobe s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ ⇒ i članovi njihovih obitelji ⇐ u toj državi članici uživaju jednak tretman u područjima i pod uvjetima iz članka ~~11.12.~~

2. Osobe s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ ⇒ i članovi njihovih obitelji ⇐ imaju pristup tržištu rada u skladu sa ~~odredbama~~ stavkom 1.

~~Države članice mogu osigurati da osobe iz članka 14. stavka 2. točke (a) imaju ograničen pristup djelatnostima u okviru zaposlenja koje su različite od onih za koje im je izdana boravišna dozvola pod uvjetima utvrđenim nacionalnim pravom za razdoblje od najviše 12 mjeseci.~~

Države članice mogu propisati da osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u i članovi njihovih obitelji koji obavljaju gospodarsku djelatnost u svojstvu zaposlene ili samozaposlene osobe obavijeste nadležna tijela o svakoj promjeni poslodavca ili gospodarske djelatnosti. Takav zahtjev ne utječe na pravo dotičnih osoba da započnu i obavljaju novu djelatnost.

Države članice mogu u skladu s nacionalnim pravom odlučiti o uvjetima pod kojima osobe iz članka ~~14.16.~~ stavka 2. točke (b) ili (c) ⇒ i članovi njihovih obitelji ⇐ mogu imati pristup djelatnostima u okviru zaposlenja ili samozaposlenja.

~~3. Čim dobiju boravišnu dozvolu predviđenu člankom 19. u drugoj državi članici, članovi obitelji osobe s dugotrajnim boravištem u toj državi članici uživaju prava navedena u članku 14. Direktive 2003/86/EZ.~~

Članak 25.22.

Ukidanje ☒ ☒ boravišne dozvole i obveza ~~ponovnog~~ ☒ prihvata ☒

1. Sve dok državljanin treće zemlje nije stekao status osobe s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒, druga država članica može odlučiti odbiti produženje ili ukinuti boravišnu dozvolu ~~te obvezati dotičnu osobu i članove njezine obitelji, u skladu s postupcima predviđenim nacionalnim pravom, uključujući postupke udaljenja, da napusti njezino državno područje~~ u sljedećim slučajevima:

(a) iz razloga javnog poretka ili javne sigurnosti ~~kako je definirano u ☒ iz ☒ članka ~~17.19.~~~~;

(b) ako uvjeti predviđeni člancima ~~14.16., 15.17. i 16.18.~~ više nisu ispunjeni;

~~(c) ako državljanin treće zemlje ne boravi zakonito u dotičnoj državi članici.~~

2. Ako druga država članica donese jednu od mjera iz stavka 1., ~~ona od dotične osobe i članova njezine obitelji zahtijeva da odu na državno područje prve države članice u skladu s člankom 6. stavkom 2. Direktive 2008/115/EZ.~~ ☒ Prva država članica bez odgode i bez formalnosti ~~ponovno~~ prihvaća osobu s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ i članove njezine obitelji. Druga država članica ~~o svojoj odluci~~ obavještuje prvu državu članicu ☒ o primjeni postupka iz članka 6. stavka 2. Direktive 2008/115/EZ ☒.

~~3. Sve dok državljanin treće zemlje ne stekne status osobe s dugotrajnim boravkom i ne dovodeći u pitanje obvezu ponovnog prihvata iz stavka 2., druga država članica može donijeti odluku o udaljenju državljanina treće zemlje s područja Unije, u skladu s i prema jamstvima iz članka 12., iz ozbiljnih razloga javnog poretka ili javne sigurnosti.~~

~~U takvim slučajevima, pri donošenju navedene odluka druga država članica savjetuje se s prvom državom članicom.~~

~~Kada druga država članica donese odluku o udaljavanju dotičnog državljanina treće zemlje, ona poduzima sve odgovarajuće mjere za njezinu učinkovitu provedbu. U takvim slučajevima druga država članica pruža prvoj državi članici odgovarajuće informacije o provedbi odluke o udaljavanju.~~

↓ 2011/51/EU članak 1. točka 9.
⇒ novo

~~3.3.a~~ Osim ako je u međuvremenu međunarodna zaštita ukinuta ili je osoba uvrštena u jednu od kategorija navedenih u članku 21. stavku 2. Direktive ~~2004/83/EZ~~ 2011/95/EU, ~~stavak 3. ovog članka ne primjenjuje se na~~ ☒ druga država članica neće prisilno udaljavati ☒ državljane trećih zemalja čija boravišna dozvola EU-a za ~~dugotrajan boravak rezidenta~~ osobu s dugotrajnim boravkom u EU-u koju je izdala prva država članica sadrži napomenu iz članka 8. stavka 4. ove Direktive.

Ovaj stavak ne dovodi u pitanje članak 21. stavak 1. Direktive ~~2004/83/EZ~~ 2011/95/EU.

↓ 2003/109/EZ (prilagođeno)

~~4. Odluka o udaljenju ne smije biti popraćena stalnom zabranom boravka u slučajevima iz stavka 1. točaka (b) i (c).~~

~~4.5.~~ Obveza ~~ponovnog~~ prihvata iz stavka 2. ne dovodi u pitanje mogućnost preseljenja osobe s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ i članova njezine obitelji u treću državu članicu.

Članak 26.23

Stjecanje statusa osobe s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ u drugoj državi članici

1. Nakon podnošenja zahtjeva, druga država članica odobrava status osobe s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ predviđen člankom 7., podložno odredbama članka 3., 4., 5. i 6. Druga država članica o svojoj odluci obavješćuje prvu državu članicu.

↓ novo

2. Odstupajući od članka 4. stavaka 1. i 3., druga država članica odobrava status osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u državljanima trećih zemalja koji su, nakon stjecanja prava na boravak u skladu s ovim poglavljem, zakonito i neprekidno boravili na njezinu državnom području tri godine neposredno prije podnošenja odgovarajućeg zahtjeva.

3. Druga država članica nije obvezna dodijeliti pravo na socijalnu pomoć ili pomoć za uzdržavanje u svrhu studiranja, uključujući strukovno osposobljavanje, koje se sastoji od studentskih stipendija ili studentskih zajmova osobama s dugotrajnim boravkom u EU-u koje nisu radnici, samozaposlene osobe i članovi njihovih obitelji prije nego što protekne pet godina zakonitog i neprekinutog boravka na njezinu državnom području.

Druga država članica može odlučiti dodijeliti pravo na takvu pomoć osobama s dugotrajnim boravkom u EU-u prije nego što protekne pet godina zakonitog i neprekinutog boravka, pod uvjetom da osigurava jednak tretman prema građanima Unije koji ostvaruju prava na slobodno kretanje u skladu s Direktivom 2004/38/EZ ili člankom 21. UFEU-a, osim radnika, samozaposlenih osoba ili osoba koje zadržavaju taj status, članova njihovih obitelji, kao i državljana trećih zemalja koji imaju pravo na slobodno kretanje jednakovrijedno onom građana Unije koji nisu radnici, samozaposlene osobe ili osobe koje zadržavaju takav status na temelju sporazuma između Unije i njezinih država članica, s jedne strane, i trećih zemalja, s druge strane, te članova njihovih obitelji.

4. Odstupajući od članka 13. stavka 2. i isključivo prije nego što protekne pet godina zakonitog i neprekinutog boravka na njezinu državnom području, druga država članica može donijeti odluku o prestanku zakonitog boravka osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u koja je prestala obavljati djelatnost zaposlene ili samozaposlene osobe ako ta osoba nema dostatna sredstva za sebe i članove svoje obitelji i sveobuhvatno zdravstveno osiguranje, kako ne bi postala nerazuman teret za njezin sustav socijalne pomoći.

↓ 2003/109/EZ (prilagođeno)

~~2.5.~~ Postupak utvrđen u članku 7. primjenjuje se na predaju i razmatranje zahtjeva za status osobe s dugotrajnim boravkom ☒ u EU-u ☒ u drugoj državi članici. Članak 8. primjenjuje se za izdavanje boravišne dozvole. Kada se zahtjev odbije, primjenjuju se postupovna jamstva predviđena člankom 10.

POGLAVLJE IV.

ZAVRŠNE ODREDBE

↓ novo

Članak 27. **Pristup informacijama**

1. Države članice omogućuju jednostavan pristup informacijama o boravišnoj dozvoli EU-a za osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u;

- (a) o cjelokupnoj dokaznoj dokumentaciji potrebnoj za podnošenje zahtjeva;
- (b) o uvjetima stjecanja statusa i boravka koji se primjenjuju na državljane trećih zemalja i članove njihovih obitelji, uključujući njihova prava i obveze te postupovne zaštitne mjere.

2. Ako države članice izdaju nacionalne boravišne dozvole u skladu s člankom 14., one osiguravaju jednak pristup informacijama o boravišnoj dozvoli EU-a za osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u kao i one koje se pružaju u pogledu takvih nacionalnih boravišnih dozvola.

↓ 2003/109/EZ (prilagođeno)

Članak ~~28.24.~~

Odredba o izvješćivanju i provjeravanju

Periodično, i prvi put najkasnije ~~23. siječnja 2011.~~ ☒ [dvije godine od isteka roka za prenošenje] ☒, Komisija izvješćuje Europski parlament i Vijeće o primjeni ove Direktive u državama članicama te predlaže ~~one~~ izmjene koje bi mogle biti ☒ za koje smatra da su ☒ potrebne. ~~Ovi~~ Ti prijedlozi izmjena, ☒, budu li potrebni, ☒ daju se na ~~ponajprije u odnosu~~ prioriteto se odnose na članke 4., 5., 9. i ~~11.12.~~ i poglavlje III.

↓ novo

U prethodno navedenom izvješću Komisija posebno ocjenjuje učinke potrebnog razdoblja boravka iz članka 4. stavka 1. na integraciju državljana trećih zemalja, uključujući moguće koristi od skraćenja tog razdoblja, uzimajući u obzir, među ostalim, različite čimbenike relevantne za integraciju državljana trećih zemalja u državama članicama.

↓ 2011/51/EU članak 1. točka 10.
⇒ novo

Članak ~~29.25.~~

Kontaktne točke

Države članice određuju kontaktne točke odgovorne za primanje i prijenos informacija i dokumentacije iz članka 8., ⇒ 9., ~~12.13.~~, ~~19.21.~~, ~~19.22.~~, ~~22.~~ 25. i ~~23.26.~~

Države članice osiguravaju odgovarajuću suradnju u razmjeni podataka i dokumentacije iz prvog stavka.

Članak 30. ~~26.~~

Prenošenje

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje ~~enosti~~ s ☒ člankom 1. točkom (b), člankom 4. stavcima od 1. do 3. i stavkom 5., člankom 5. stavcima 2. i 4., člankom 7. stavcima 1., 2. i 4., člankom 8. stavkom 3., člankom 9. stavkom 1. točkom (c), člankom 9. stavcima 2., 5. i 6., člankom 10. stavkom 3., člankom 11., člankom 12. stavkom 1. točkama (d) i (f), člankom 12. stavcima 2., 5. i 7., člankom 13., člankom 14., člankom 15., člankom 16. stavkom 1., člankom 17. stavcima 1., 2., 4. i 5., člankom 18. stavkom 1., člankom 20., člankom 21. stavcima 1. i 4., člankom 24., člankom 25. stavcima 1., 2. i 3., člankom 26. stavcima od 2. do 4., člankom 27., člankom 28. i člankom 29. ☒ ~~ovom Direktivom najkasnije do 23. siječnja 2006. ⇒ [...] ⇐ One o tome odmah obavješćuju Komisiju~~ ☒ odmah dostavljaju tekst tih mjera ☒.

Kada države članice donose ~~ovte~~ mjere, ~~te mjere~~ one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave ~~sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa.~~ ☒ One sadržavaju i izjavu da se upućivanja u postojećim zakonima i drugim propisima na direktivu stavljenju izvan snage ovom Direktivom smatraju upućivanjima na ovu Direktivu. ☒ ~~Države članice određuju načine takvog upućivanja.~~ ☒ Države članice određuju načine tog upućivanja i način oblikovanja te izjave. ☒

☒ 2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih mjera nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva. ☒

☒ Članak 31. ☒

☒ Stavljanje izvan snage ☒

☒ Direktiva 2003/109/EZ, kako je izmijenjena direktivom navedenom u Prilogu I. dijelu A, stavlja se izvan snage s učinkom od *[dan nakon datuma navedenog u članku 30. stavku 1. prvom podstavku ove Direktive]*, ne dovodeći u pitanje obveze država članica u pogledu rokova za prenošenje direktiva navedenih u Prilogu I. dijelu B u nacionalno pravo. ☒

☒ Upućivanja na direktive stavljene izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga II. ☒

Članak 32. ~~27.~~

Stupanje na snagu ☒ i primjena ☒

Ova Direktiva stupa na snagu ☒ dvadesetog dana od dana ☒ ~~na dan~~ objave u *Službenom listu Europske unije*.

☒ Članak 1. točka (a), članak 3., članak 4. stavci 4. i 6., članak 5. stavci 1. i 2., članak 6., članak 7. stavak 3., članak 8. stavak 2. i stavci od 4. do 6., članak 9. stavak 1. točke (a) i (b), članak 9. točke od 2. do 4. i točke 7. i 8., članak 10. stavci 1. i 2., članak 12. stavak 1. točke

od (a) do (c) i od (e) do (h), članak 12. stavci 3., 5. i 7., članak 13. stavak 1. stavci od 3. do 9., članak 16. stavci od 2. do 4., članak 17. stavci 2. i 3., članak 18. stavci od 2. do 5., članak 19., članak 20., članak 21. stavci 2. i 3., članak 22., članak 23., članak 25. stavci 3. i 4. i članak 26. stavci 1. i 3., primjenjuju se od [dan nakon datuma iz članka 30. stavka 1. prvog podstavka...]. ☒

Članak ~~33.28.~~

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama u skladu s ☒ Ugovorima ☒ Ugovorom o osnivanju ~~Europske zajednice~~.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Europski parlament
Predsjednica*

*Za Vijeće
Predsjednik*